

תחנת

גליון מס' 9 | תמוז תשע"ד

רוח

רוחניוֹג ישראלי היום

30

יפה כלבנה

בפגישה אינטימית בלילה מצועף עננים, על כסא פלסטיק וספל קפה מהביל נרקמת שיחה מרגשת על כל העולם שמתחדש... / רועי גורביץ'

22

מחשבות

לעין רעה לא יעזור ניתוח לייזר כדי לעשות עין טובה. מבט מעמיק על כח הראיה. השפעתו בעבר, בהווה ובעתיד הישראלי. / הרב עמיחי הורוביץ

6

גבולות

"אחרי הצבא סתתי ישראל! החבר'ה שאלו אותי למה? למה דווקא ישראל?" מסע חוצה גבולות. / גלעד ליבנה

4

יקירתי

"הרגשתי מן חור שחור שנפער לי בבטן. רצתי הביתה, נכנסתי למיטה ובכיתי כמו תינוקת". הצצה לתוך חווית טיפול להעצמה ריגשית. / ו. אפשטיין

הגליון טעון גניזה
בסיום הקריאה אפשר
לשים בשקית נפרדת בפח

דבר הארכא

הנה, היא רואה, עוד זמן קצר כבר יגיע האוטובוס לעליות של ירושלים. האוויר הנקי והצלול שלה יחדור מבעד לחלונות וימלא את חלל האוטובוס הלוהט. יצנן וירגיע את האווירה, ילטף את הפנים הרטונות, ירפה את השרירים המתוחים, ינגב את הדמעות, ימיס את הלבבות, יעודד וירומם את הרוחות.

וככול שיעלו במעלה ההר לקראת שערי ירושלים, המחשבות שבראש ישטפו מכל הלכלוכים, הלב יטהר.

הנה עוד מעט, היא רואה, לא בראיה של עיניים כמו, יתחילו להרגיש. להרגיש באמת את מה שבפנים. כל אחד את עצמו, את ליבו. הרצונות הכמוסים, העדינים והתמימים שבכל אחד ואחד יתעוררו - יתנערו מעפר הדרך השחור.

היופי הפשוט, העמוק והטהור שבנפש המבולבלת, יציץ, יבצבץ ויפרח.

עוד מעט יתחילו לחייך זה לזה. להקשיב. להתעניין. אפילו להרגיע ולעודד. כבר ישכחו שלא הבינו זה את זה.

לפתע יגלה רגב שמה שבלב של אברמי לא כל כך רחוק ממה שבלב שלו. אולי אפילו מכוון לאותו מקום ממש, רק בגוון קצת שונה. מיוחד.

והנה עוד כמה קילומטרים למעלה, וכבר כולם יחד. ממש. כאיש אחד בלב אחד - בשעריך ירושלים.

נאיבי מידי? אולי. אבל מי שהבטיח על החורבן והגלות (בזמן שכל אחד יישב בביתו לבטח), הוא שהבטיח על בניין ירושלים והגאולה. בזמן אחד נאמרו שניהם. בקולמוס אחד נכתבו.

את החורבן ראינו. הוא קיים הבטחנו. לבניין אנחנו מצפים. רק מקווים שנזכה כלנו להיות מאלו שיתקיים בהם "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים".

נכון שאין לנו כנפיים כמו לציפור הנחמדת, אבל כן יש בנו, בכל יהודי באשר הוא, כוחות גדולים שמאפשרים לנו לרומם את עצמנו מתוך הבלגן ולראות מלמעלה. לראות ממקום שממנו לא רואים פירוד ומחלוקת, אלא אחדות גדולה.

העם שלנו במשך אלפי שנים עבר טלטלות הרבה יותר חזקות מאלו של היום. וגם אז היו מחלוקות ופילוג בעם.

"הזמן רץ" גם בהיסטוריה ובלי שנים לב כל ה"חדשות" של היום יתכנסו גם הן באבק הדרך.

מי שירומם את עצמו לראות מלמעלה - ינצח. מי שיחזיק במחלוקת - יפסיד.

כי הנצחיות של ישראל לא משקרת.. והאמת היא שישראל אהבים זה את זה. כולנו אחים.

בברכה,

מערכת תחנת רוח

באוטובוס של מוישלה חמישים מקומות. יש מקום לכולם. כולם נמצאים שם.

מוישלה מאחורי ההגה אוחז בו בשתי ידיו הגדולות. מוביל את האוטובוס קדימה בבטחה. רגלו מדביקה את דושת הגז עד הקצה ומנוע הדיזל הזקן נותן את כל הכח - שואג תחת שלדת הברזל ומעלה את הטמפרטורה באוטובוס בעוד כמה מעלות מלבד השמש הלוהטת שבחץ.

כבר כמעט הגיעו. הדרך הייתה ארוכה. ארוכה מאוד.

כולם כבר בחוסר נוחות, מתח וקצת עצבים.

נירית ונוגה על אזרחי חוזרות מהבקו"ם. מתכננות באין סוף מילים מכאן ועד סוף החיים.

ד"ר ואמיר בספסל הראשון מימין, יושבים חזק על תוכנית עסקית מתקדמת שתעיף אותם קדימה.

גבע יושב לו על המדרגות אפילו שיש לו מקום פנוי ליד אבנר, הוא מעדיף ככה. וגם לאבנר די נוח שפנוי לידו.

בספסלים שהם אחד מול השני יושבים יניב, מיכל, רגב ושירז, שקועים באיפונים שלהם, חברים הכי טובים עוד מהגן, תמיד ביחד קרובים.

אברמי ומורדי עם ראש למטה, שקועים בגמרא הקטנה שלפניהם. אולי כבר שכחו איפה הם נמצאים בכלל.

רגורי מהאבטחה יישן כבר שעות וגיא העיתונאי משקיף לידו מהחלון מחפש שאיזה משהו מעניין יחלוף.

אליחי יושב באמצע. מכוון בלבטים. אם יעשה שנה בהסדר או ישר לקורס קצינים.

נמרוד תפס את הפינה בספסל האחורי. והוא לחוץ אש לרדת לתפוס את האוטובוס האחרון לשדה התעופה.

אמנם שמוישלה אוחז בהגה, והדרך ברורה לפניו, אך בראש של כל אחד יש כוון אחר.

כולם מחכים לרגע שהאוטובוס כבר יעצור שהדלתות יפתחו וכל אחד יוכל לרוץ לדרכו.

מהמורה בדרך הקפיצה את האוטובוס. לשלדת הברזל היצוקה בת ארבעים השנה כלום לא מזיז, אך בתוך האוטובוס כמעט כולם התרוממו חצי מטר באוויר. רגורי בתנועת רפלקס אחז בבהלה ברגלו של מורדי הצנום, נוגה זינקה על גבה של מיכל, נמרוד חיבק את יניב וד"ר לפת בחזקה את מותניו של גיא. לרגע אחד כולם היו ממש קרובים..

אך מיד כשנרגע האוטובוס הזדרזו כולם, נבוכים ומתנצלים, כל אחד בשקט למקומו.

רק ציפורת נחמדת ריחפה לה מעל, בשמים הכחולים והבהירים. הביטה לה באוטובוס השועט לו, אי שם למטה.

משם למעלה הכל נראה כל כך פשוט, חמישים אנשים כולם יחד בכוון אחד.

אך זה לא בגלל שהיא שם, מרחפת בשמים ולא רואה את האנדרלמוסיה שבאוטובוס למטה. לא בגלל זה הכל נראה לה כל כך פשוט. זה בגלל שמהמקום שהיא נמצאת רואים את הסוף. את נקודת היעד. את התחנה הסופית. את שערי ירושלים.

כשרואים לאן הכל מגיע בסוף אפילו שנמצאים באמצע הבלגן אפשר לראות פשוט.

גאון עניינים

28 > תא משפחתי / הרב בנימין שמיר

האם משפחה היא דבר מובן מאליו? אינסטינקט הטבוע במין האנושי? מסתבר שכדי ליצור את התא המשפחתי שלי, דרוש הרבה יותר מגנים ליצירת חיים..

15 > את חשובה / איתמר ברנשטיין

רבים האנשים המסתובבים בעולמנו המיחלים למילות אהבה, למילות הסכמה והערכה. הארת פנים לא עולה כסף, שווה בריאות ובכוחה להפוך עולמות.

4 > יקירתי / א.אפשטיין

ו.אפשטיין היא מטפלת ריגשית, הפגישה איתה יוצרת חוויה טיפולית אינטימית, המשפיקת מציאות כנה, בראיה רוחנית ויהודית.

30 > יפה כלבנה / רועי גורביץ

נכון שהיא מאירה, אך בסך הכל היא משקפת את אור השמש, אם נרצה לתת משל על הלבנה, הרי היא כמו מראה. ומכיון שאין לה מעצמה כלום, היא מטיבה לראות את העולם כמו שהוא באמת, דרך כל המסכים, מתוך ההסתר.

בגלימה כתומה ושתי פאות / אור הלבסברג

עם כרטיס טיסה חד כיווני, מענק שיחרור, תרמיל טיולים ומשחה קוסמטית מאבוקדו נוחת אור בבנקוק. עולה צפונה לכפר נידח לבצע שליחות שנתבקש לה ופוגש בנזיר בודהיסטי שמבקש לדעת אם יש רוחניות גם בישראל. הוא מספר לו על חגים ועל לא תרצח ושלא אוכלים חזיר, אבל לא באמת ידע על מה מדובר. עד שהגיע אותו היום..

6 > גבולות / גלעד ליבנה

"כשאתה מסתכל לו בעיניים הלב שלך נמס כמו שוקולד. הבית של לוי כבר על הרגלים, הסלון מלא אור, והוא עומד שם, מחכה שאני יתרומם מהמזרון. "מי אתה?" הוא שואל "אני אני. ומי אתה?" "אני דוד המלך!"

36 > אביתר / שי אבן צור

ממה שהתחיל כשדרות 2004 ונמשך עד ישראל 2014. מאבינו שבשמים לאבא שבארץ. מנחש נחושת עד כיפת ברזל. מסע בין טילים לתהילים דרך שאלות של ילד וישראל של כולנו.

22 > מחשבות / הרב עמיחי הורוביץ

דרך עיניו של ראש ישיבת בנין ציון אפשר להתבונן במשמעות חדשה לשרש הבחירה האישית, לשאול מה הוא החינם שבשינאת חינום? ולהתפלא מהקשר שבין החודש העברי תמוז לכור הגרעיני העירקי. "מחשבות - מסע שמרומם את רוח".

12 > לעצבן את הנשיא / מערכת

התערבות על סכום נכבד בין שני אנשים שחושבים לעצבן את נשיא ישראל, מאפשרת לפתוח בחקירה: מה גורם לנו לכעוס? ומדוע זה לא כל כך משתלם.

תחנת רוח יוצא לאור ע"י חברי ישיבת בנין ציון בראשות הרב עמיחי הורוביץ.

עריכה: גלעד דוד לבנה | הפקה: תומר יעקוב. אור הרלסברג | הפצה: אסף כהן | עיצוב גרפי: רועי גורביץ | תמיכה טכנית: ליאור פלג.

מערכת תחנת רוח

נוף רמות 75 | ירושלים

טל': 8 - 55555 - 0572

www.BinyanZion.co.il

Tahanatruach@Gmail.com

יקירתיו...

"היאדיים שאך רחמנים, הם לא חווגרים
עאיר, הם קוראים גיר עא הסרט שא
החיים שאך חרצון טהור ואחגי אקלא
אנא..."

את בעלי וילדי, אני רוצה את הכי טוב בשבילם. אז למה אני כל הזמן בורחת משם?
"תראי, זה נראה שאַת כל כולך את שמה בעבודה ובמרדף שלך אחר הצלחות והבית הופך להיות איזשהו גורם מעכב. מה גם שהצלחות שלך לא מספקות אותך. את חווה אותן כמו סם, הם מרימות אותך למעלה לזמן קצר ואח"כ מנחיתות אותך לחלל של חוסר שביעות רצון ורעב רוחני, מה שמראה שאת ממלאה דרכם צורך אבל זו לא הדרך שלך אל האושר באמת. המקום היחיד שאת יכולה לחוש בו אושר אמיתי זה מול הבעל והילדים, העולם בחוץ דורש ממך תוצאות והצלחות, בבית דורשים ממך הרגשה, קשר, קירבה, אהבה ומהמקום הזה את בורחת"
המילים שלי נשתו כמים לנפש עייפה והיא שאלה את השאלה הנשאלת תמיד בשלב הזה.
"אז מה עושים?"
"לכי הביתה שבי מול ילדיך ותתחילי להרגיש ממה את בורחת"
כך סיימנו את המפגש.

נפגשנו שבוע אח"כ והיא פצחה בדרכה הקולנית והצבעונית בנאום קצר על הרצון שלה מצד אחד לברך אותי ומצד שני לקלל אותי. על המקום החדש שנפתח לה ומצד שני על התהום שנפערה תחת רגליה.
"תסבירי", אמרתי לה.
"השבוע בעבודה חטפתי על הראש מהמנהלים שלי ופתאום, בגללך (זה הרגע שרציתי לקלל אותך), הוצפתי בהרגשה קשה כלפי עצמי. הרגשתי מן חור שחור שנפער לי בבטן. בבת אחת אבדתי את הערך שלי. רצתי הביתה, נכנסתי למיטה ובכיתי כמו תינוקת"
"מצויין!" אמרתי. הם תמיד בהלם לראות איך אני כל

כך נלהבת מהרגעים הקשים שלהם. הם מצפים שאני אנחם אותם ואעזור להם לצאת מזה ובמקום זה הם רואים אותי נרגשת כאילו מצאתי מיליון דולר.
"ליזה התכוונתי! זו בדיוק התחושה שאת בורחת ממנה. כשאת יוצאת מהבית והולכת לעבודה שם את מספקת לעצמך הצלחות ומדמינת שאת בעלת ערך בזכותן והעולם נהנה ממך וכל עוד את מספקת את התוצרת הוא ישתמש בד. אבל באמת, בתחושה המקורית שממנה

יצאת לעולם, את חסרת ערך, ומול בני ביתך התחושה הזו מאיימת להציף אותך בכל רגע ורגע כי הם היצורים היחידים שמחפשים להתחבר אל המקום האמיתי שלך"
היא עשתה פרצוף של מסרבת לעכל ואמרה בקול מצטדק: "תדעי לך שניסיתי מה שאמרת, ניסיתי להרגיש את עצמי מול הילדים... אבל יש דברים שאת לא לוקחת בחשבון, הילדים שלי הם באמת מעצבנים יש לי ילד אחד היפראקטיבי אחד אגואיסט שחושב רק על עצמו ואחד, תסלחי לי, מתנהג כמו מפגר איך את בדיוק רוצה שאני אתחבר אליהם?"
"איך בדיוק? בדיוק מכאן!"
"יש לך ילד אחד שמספר לך שאת מאד לא קשובה לצרכים ולמציאות הרגשית שלו ולכן פיתח בעיית קשב וריכוז. הילד השני מספר לך שאת אגואיסטית וחושבת רק על עצמך והשלישי מספר לך שרמת התקשורת הרגשית שלך איתו היא כמו של ילד מפגר..."
"הילדים שלך רחמנים בני רחמנים, הם לא מוותרים עליך הם קוראים תגר על הסרט

של החיים שלך מרצון טהור ואמיתי לקבל אמא. כל ההתנהגויות שלהם נובעות מההתנתקות הרגשית שלך מהם. קחי אחריות תכנסי בעובי הקורה ותראי באמת מה קורה לך שם".
היא הביטה בי בחרדה ואמרה: "אבל אני אאבד את הביטחון העצמי שבניתי לי כל החיים"

"הביטחון העצמי הזה הוא שקרי והוא מהווה חומה בינך לבין ילדיך" היא התחילה לבכות ואמרה: "אז אני באמת חסרת ערך"
"יקירתי אהובתי" היה לי חשוב שתרגיש כמה אני אוהבת אותה ושכל מה שקורה בינינו זה מתוך אהבה צרופה.
"באמת בעולמו של הקב"ה זה לא עובד ככה, מצד אחד לכולנו ברור, שמעפר באנו ולעפר נשוב, את גם מתפללת על זה: ונפשי כעפר לכל תהיה, אך מצד שני הקב"ה בורא את כולנו בעלי ערך רב אנחנו מגיעים לעולם הזה עם מעלות, חסרונות, רצון, בחירה ותכלית. העולם בחוץ הרגיל אותנו ש"ערך" = תוצאות, "ערך" = הצלחה, וכמה שניסו להנחיל מנטרות כמו "תאהב את עצמך כמו שאתה" זה לא עמד במבחן המציאות כי ה"כמו שאתה" תמיד ינסה להראות כמשהו בעיני "תאהב את עצמך".
אני מניחה שבראש השנה כאשר התחננת לקב"ה שיחתום אותך לעוד שנה של חיים לא פרטת בפניו את הצלחותיך והישגיך אלא כמו כל יהודיה טובה אמרת את סדר התפילה: "חוננו ועננו כי אין בנו מעשים" והסתמכת על הרצון הטהור שלך להתקרב אליו באמת.

זה הערך היחיד שממנו את יכולה להרגיש בטוחה ורגועה ולסיים את המרדף המעיניף והמאיים להסתיים בכישלון.
הערך היחיד שאדם יכול לגדול ממנו באמת זה להרגיש כל הזמן את הקונפליקט שבין קטנות האדם ביחס לבורא לבין היותו נברא בצלם אלוקים, יש לו רצון, בחירה ותכלית".

1. אפשטיין, מטפלת רגשית
epstein.tr@gmail.com

לא יבינו איך יתכן שמישהי כמוני צריכה טיפול".
שקתי, את זה כבר שמעתי מהמסדרון שיש כאן דמות שהגשימה הלכה למעשה את המושג "החיים בסרט" וסירטטה לעצמה סרט מושלם שכל העולם צופה איתה יחד בסרט.
"הסיבה שבכל זאת אני כאן היא שיש עדין איזה שביב של הרגשה שמאיים לתקוף אותי, שאני תלויה על חוט הסערה ובבת אחת אני עלולה לאבד הכל. ולאחרונה דווקא בגלל שבעבודה הרחבתי את תחומי ההצלחה, והמעמד שלי הולך ומתעלה אני תוהה לעצמי איך יתכן שלא

היא נכנסה אלי בהרבה רעש וצילצולים, כבר כשחיכתה במסדרון שמעתי שעומדת להיכנס אלי מישהי שמה שנקרא "עפה על עצמה". היא התישבה בכיסא והציגה את עצמה.
"שלום, קוראים לי ענת שמעתי עליך הרבה" היא הוסיפה עוד כמה משפטי חיזור שאיני זוכרת משום שמיד הרגשתי שהיא לא באמת מחמיאה לי אלא זו מן שיטה שיווקית כזו לגרום לי לתת "תפוקה טיפולית" טובה יותר.
"תראי, באמת סה"כ ברוך השם לא חסר לי כלום, יש לי עבודה מצוינת אני מאד מצליחה בה, בעל, ילדים, אנשים בחוץ

גבולות חיות

אמא עקבית
הם היו קשובים, גמישים ואוהבים
הם יצרו מסגרת
מסגרת של בית
הם העניקו לי מתנות:
הרבה סוגים של גבולות.

אחרי שגדלתי... ו... "התבגרתי"
אז בדקתי את הגבולות של הים...
בעיקר גלישת גלים
ובעיקר בחורף
כשהגלים של הבוקר מתחילים ב 5 מטר...
ועד ששוקעת השמש הם מטפסים גם ל 15.
אבל הכי אני אוהב זה לבדוק את הגבולות
של השמים...
Sky diving... אין כמו להאיץ בשניות בודדות
ל 250 קמ"ש
כשהרוח של כל העולם מחזיקה אותך תלוי
על בלימה
לעוף...
ב 4000 רגל אני פותח את המצנח...
אין אצלי משחקים! אני אוהב את החיים
לא פחות!
בגלל זה אני אלוף בנחיתות! כי בסוף...
האדמה זה הבית שלי
היא גבול ברור... מוצק
אין כמו להרגיש את הרגליים נוגעות
בקרקע.

אז טסתי לישראל
כי רציתי לראות את הגבולות שלה
לבדוק אותם
את הנגב
ים המלח
הים התיכון

הכנרת
הר ההר – שבצפון
והירדן שבמזרח
כשנחתתי בשדה תעופה קפצו עלי כל נהגי
המוניות שיש בארץ הזו
לכולם האנגלית מתגלגלת על הלשון
במבטא כבד
אבל עברית כולם יודעים
...טוב... זה בכל מקום
ככה זה!
אפילו בהודו

ניסים הוא נהג וותיק
כבר מגיל 25 הוא בעל מונית
מפרנס בית
עם 5 נפשות
הוא ועוד 4 ילדים...
נורית הגדולה בת 12
ספי... יוסף, על שם אבא שלו... בן 10
יוני בן 7

פרק א': ניסים

אחרי הצבא טסתי לישראל!
החבר'ה שאלו אותי למה? למה דווקא
ישראל?

עופר ואסי... טסו לנפאל
יוני טס לתאילנד
אפי ונועם לאוסטרליה... אחרי
המובינג והפיצוציה של חצי שנה
במנהטן – ניו יורק.

אמרו... "אתה בטח רוצה לראות את
הכותל" אחרי הכל זה ה-holy land...
אבל אני... מאז שאני קטן, תמיד אהבתי
את הקצה

אהבתי לבדוק את הגבולות
בהתחלה, כך אמא שלי מספרת, אהבתי
לבדוק את הגבולות שלהם...
שלה ושל אבא

לראות עד לאן אפשר להגיע
כמה אפשר למתוח אותם...
את הגבולות ☺
ברוך השם הגבולות שלהם היו ברורים...
אבא סמכותי

ועופרית בת 5
היא... האחרונה... היתה בטעות... הם
לא התכוונו.
אבל באמת היה שווה... היא המנהלת של
הבית. כמו ילדה גדולה. מאוד עצמאית!
אשתו של ניסים...
בוא נגיד...
חיה בלאס וגס
ובאמת ככה עדיף...
כי ככה יש לניסים יותר זמן לעבוד
וזה יותר זמן לעשות כסף
ובלי כסף אי אפשר לחיות במדינה הזאת.

ואיך אני יודע את כל זה...
כי ניסים הוא נהג מונית
ובישראל
נהג מונית מעניק ללקוח שלו חוויה!
חוויה שמצידו... צריך לפרסם
ואם אי אפשר בספר או באיזה דף אחורי
של עיתון יומי
אז לפחות בעל-פה למי בזכותו הוא
מתפרנס.

ניסים שאל אותי לגבי הביקור שלי
בישראל
ספרתי לו שבאתי לישראל כדי לבדוק
את הגבולות שלה...
אם הם כמו שמספרים עליהם בתנ"ך
הוא צחק עלי ואמר שאני נאיבי
למה?... שאלתי אותו במבוכה
הוא אמר שבישראל היום אין גבולות
ואם יש משהו אז זה כבר לא בטוח כמו
שכתוב
לא הבנתי על מה הוא מדבר
אמרתי לו שאין כזה דבר ארץ בלי גבולות!
בין אם הגבול הוא פיזי כמו ים... רכס הרים...
או מיצר שיוצרים גבול טיבעי
או שאנשים קבעו גבול בין הארצות והוא
מחושב ומדוד וידוע לכולם
ואם הוא לא יודע אז שישאל את עופרית
הבת שלו
כי לומדים היום גאוגרפיה גם דרך
האינטרנט.

ניסים אמר לי שלא לזלזל באינטלקט שלו
ושאין טעם להיות ציני ולעקוץ...
לקוחות ישראלים יש לו מספיק

אז שאלתי אותו שוב למה בדיוק הוא
התכוון כשאמר שאין כאן גבולות
הוא אמר לי ככה...
שזה לא חכמה לקרוא לגבול גבול כי ככה
אלוקים ברא את העולם
ושזה עוד יותר לא מוצלח אם רק בגלל
איזה הסכם אינטרסים בין מדינות החליטו
שבדיוק בנקודה הזו והזו יעבור גבול... זה לא
גבול אמיתי...
גבולות צריכים להיות חכמים...

וגבולות שהם חכמים
הם גבולות שמשכינים שלום...
וגבולות שהם חכמים יגרמו לכל מי שמכיר
בהם ומקבל אותם עליו להרגשה של
אחריות...
ושגבולות חכמים מאפשרים מרחב מחיה
ומרחב בחירה גדול.
הגבולות שבאת לראות... הוא אמר... הם רק
הכנה...
המעטפת לגבולות האמיתיים שיש לארץ
הזו
אבל אותם כבר כמעט לא רואים
הם נעלמו
לפני הרבה זמן
משהו כמו אלפיים שנה.

"תשמע..." אמר לי ניסים, "את הגבולות של
הארץ הזו אתה יכול לראות
אני אקח אותך לטבריה כמו ששיכמנו
אבל אם אתה רוצה אני מוכן להסתובב
ללא תוספת תשלום..." אומר לי רציני כזה
אפילו שעברנו יותר מחצי הדרך!
"ניסים!..." לא באתי עד לכאן כדי לחזור
לאחור"
"לא הבנתי!" הוא אמר
"את הגבול של הארץ הזו אפשר לראות
אבל...
אפשר גם לשמוע
ואפשר גם להרגיש...
וזה לא מתחיל בחוף גולן
ולא בקיאקים בירדן
גם לא בחוצה ישראל...
שכבר מזמן מלא נוף של בטון
ובתנועה סמוכה של מנועי בנזין וסולר וגם
של אנרגיה סולרית..."
"אז מה אתה מציע" שאלתי
ניסים אמר שיש מכנה משותף לגבולות של
הארץ הזו
זה המרכז... האמצע... הפמיניות של הארץ
הוא קרא לזה "הטבור" של הארץ

....
לא...
וזה לא ת"א...
ניסים הוא גם נהג זהיר
המונית שלו לא עולה מעל
המהירות המותרת
הוא סיפר לי שחוקי התנועה בישראל הם
מהטובים בעולם
אין כמעט פרט של זהירות שלא חשבו עליו
הזפת של האספלט בכביש... מיוחד ומותאם
לצמיגי המכונית
מחלפים וכיכרות שעוקפים עומסי תנועה
שיעורי זהירות בדרכים כבר בבי"ס יסודי
תקנות תעבורה באלפיהם
שוטרי תנועה באכיפה מוגברת
תמרורים גם ברחוב הכי שומם מתנועה
בקרת רמזורים חדישה
מעברי חציה רבים
מדרכות רחבות
סימני אזהרה שנראים גם במזג אוויר הכי
גשום וערפילי
כל הרכבים חייבים abs וכריות אוויר
ומשנת 2011 חייבים גם ispb...
זו מערכת שמאזנת את הגלגלים
כשהמהירות לא בדיוק מתאימה לסיבוב
שלקחת...

וסיפר שאפילו התקינו שבמעבר מאדום בכיוון אחד לירוק שחוצה אותו תתוסף עוד שניה.
 אמרתי לו שזה די מפורסם שעדיין לא מעט נהרגים
 ובתים עדיין נהרסים, גם יש פצועים..
 הוא אמר.. נכון
 ושזה לא כולם..
 אבל להרבה כאן יש בעיה עם גבולות..
 לא מחנכים לגבולות
 וזה לא מתחיל בחינוך הממלכתי
 זה מעגל כזה
 אין סופי
 ושלא ברור מה שורש הבעיה
 ושכנראה הורים רוצים לתת לילד שלהם אהבה
 אז הם נותנים לו כל מה שהילד רוצה
 הכל.. חוץ ממה שהוא באמת רוצה ובאמת הכל צריך
 חוץ מ.. גבולות.

ניסים הסביר לי שלמרכז הארץ יש שערים שערים שצריכים לעלות בהם כדי להגיע..
 ליד תחנת דלק של פז הוא נדרך
 אמר שהגענו לשער החיצון
 ויש לו שם? שאלתי, כמו "ניצחון" אתה יודע..
 השם שלו "גיא" הוא אמר
 ושרק מי שהוא שפל רוח
 רואה ויודע ש"גיא" הוא בעצם שער
 אבל היום יש הרבה גאים שעולים בו
 אז לא רואים כלום

באחד בסיבובים הוא אמר לי
 שאם אני מתחרט
 אז עדיין אפשר לחתוך מכאן לים המלח
 זה משהו כמו ארבעים דקות
 ושהמקום הזה משופע באין סוף מינרלים ומלחים טבעיים
 וזה הרבה יותר פלאי וחשוב ממה שזה המקום הכי נמוך בעולם
 ושקוקה קולה "גנבו" את הסיסמא שלהם מים המלח
 כי המלח הוא באמת טעם החיים
 ובלי מלח הכל היה טפל
 בלי שום טעם
 ואולי זה קצת חבל שהוא אף פעם לא מסריח ולא מתקלקל
 כי אז האוכל לא היה הופך לתרבות אנשים מבזבזים את כל הטעם בחיים שלהם בלצפות בתוכניות בישול
 ולאכול באופן תרבותי
 במקומות של תרבות אכילה
 ולא בחינם כל המלח הזה נמצא במקום הכי נמוך
 אם אתה מבין מה זה מלח
 אתה מבין שהוא רק נותן את הטעם.. וזה חשוב
 אבל הוא לא החיים בעצמם.

"הנה אתה רואה" הוא אמר..
 "מי שנוסע לאט גם יכול לקרוא את מה שכתוב על השלטים"
 בכניסה לעיר הבירה היה שלט ענק ומואר..
 אמרתי לו גם ב 180 הייתי רואה שלט כזה גדול
 "עובדה!" הוא אמר "מעטים ראו אותו עד היום"
 "ברוכים הבאים לירושלים – עיר שחברה לה יחדיו"
 ומתחת באותיות של קידוש לבנה כתוב שיר כזה ששרים בהקפות שניות של איפה שאני גר
 "שבחי ירושלים את ד'
 הללי אלוקיך ציון,
 כי חזק בריחי שעריך
 ברך בניך בקירבך
 השם גבולך שלום
 חלב חטים ישביעד"

"הנה!.." אמר ניסים בהתפעלות כאילו זו הפעם הראשונה שהוא עובר כאן "חוזק ועצמה פנימית הם הבסיס לגבולות של שלום
 הגבול מבדיל בין הדברים הוא גדר שמגדיר ונותן מקום לצורה יוצר משמעות חדשה ו..
 משמעות שמאפשרת חיים בשיתוף פעולה לפוריות וברכה
 הוא לא סותר את האהבה
 הוא מאפשר לה להתקיים!"

"פשוט ניסים!.. אתה אלוף אתה ממש משורר"
 "מה משורר.. הוא נזף בי "זה מה שכתוב
 מה אתה לא רואה!?"
 "ניסים אתה מבזבז" אמרתי לו "אבל אני חייב לישון
 יש גבול לתנוחות ישיבה
 גם אם הספה שאתה יושב עליה זה מרצדס מסדרת E"

"אולי יש כאן מלון" אני שואל "עזוב אותך מלון" הוא מחייד "ניקח אותך ללוי הוא בחינם
 תדע לך הלוי הזה הוא נשמה צדיק גדול!
 לכל אחד יש לו מקום הם גרים ליד הבית חולים וכל שישי לוי עובר במחלקה של היולדות
 רואה אם יש מי שנתקע ואפשר לארח אותו לשבת
 אל תדאג יש שם מספיק מזרונים הכל נקי ומכובס
 אתה יכול להתנחל אצלו"

אז התנחלתי אצל לוי ולפני שניסים נסע אמרתי לו שמהמקום שאני בא
 כולם להוטים על חדשות ושלא רואים בעין יפה את כל הקטע הזה עם התנחלויות
 הוא אמר לי שהחשיבות של הארץ הזו נמדדת
 לפי התכלית שלה ולא דווקא לפי גודל השטח שלה
 ושאלם נפגש שוב יום אחד הוא יסביר לי למה למה מה?
 למה הוא לא לוקח ממני את הכסף על הנסיעה
 "בחייד ניסים תיקח", התעקשתי הוא אמר שגם טוב מדי פעם לקנות חבר לא רק להתפרנס ממנו..

"אולי אתה רוצה תה" "כן", הנהנתי ללוי "לימונית ולואיזה טוב?"
 "תודה, אני אשמח" השבתי הוא אמר לי שללימונית ולואיזה חייבים להוסיף גם מליסה
 כי זה כל הגן עדן בסלון הקטן ישב עוד אדם חבוש מגבעת ואשה אחת ישרה במטבח משוחחת עם אשתו של לוי
 לאחר שהציע גם להם מהתה לימונית ולואיזה מליסה שלו
 הוא נעלם, אמר שיש לו סדר לילה. אשתו הגישה את התה האמת..
 באמת! .. ריח גן עדן

שאלתי אותה אם הם באמת כמו שניסים מספר
 עם הבית חולים וזה היא אמרה שהיא מצטערת והיא יודעת שהבית שלהם קטן
 ויש להם רק שלושה וחצי חדרים כי יש שבתות שישנים כאן משהו כמו עשרים ויותר אנשים
 ואם אין מקום בחדר של הנשים אז בעלה עובר מהחדר שלו ושלה ומצטרף לגברים בסלון
 ואז גם יש מקום לנשים בחדר שלה ושלפעמים זה ממש נס!
 אבל לוי בעלה אומר שזה לא נס ושזה עניין טבעי.
 "שמה?" שאלתי "מה? שמה?.." שאלה בחזרה "מה לא נס?"
 "אה.."
 "זה לא נס שמעט מחזיק את המרובה" היא אמרה

"ושיזה תמיד היה ככה בירושלים ושיזה בכלל תכונה שיש לארץ הזו שהיא נמתחת כשצריך ושיזה רק תלוי מי גר בה ואיך הוא חי
 מה הוא עושה ואיך הוא משתמש באמצעים..
 ובכלים שנתנו לו".
 "אמצעים?" שאלתי "כן אתה יודע
 הבית שלך המיטה שלך התה שלך.."
 "ומי ישן שם? בחצי חדר הזה?"
 היא אמרה לי ששם ישן דודי ושהוא בן 9 ושהוא הבן זקונים שלהם ושהם תמיד התפללו על בן ושיזה בכלל נס שהוא נולד
 כי היא כבר לא כל כך צעירה שאלתי אותה אם גם לוי בעלה חושב שזה נס
 כל לידה זה נס היא אמרה ודודי הוא נס בתוך נס.

פרק ב : פגישה עם המלך

כשאתה מסתכל לו בעיניים הלב שלך נמס כמו שוקולד..
 הבית של לוי כבר על הרגלים הסלון מלא אור והוא עומד שם מחכה שאני יתרומם מהמזרון "מי אתה?" הוא שואל "אני אני ומי אתה?"
 "אני דוד המלך!" אמרתי לו שלמלך יש כתר אז הוא אמר לי שהוא עוד קטן אבל כשהוא יגדל אז יהיה לו גם כתר.

"ובינתיים מה עושה המלך" שאלתי "לומד!" השיב המלך "מה לומד המלך?"

”שאלתי אם גם אני יכול להיות

מלך

הוא אמר שכאן אחד יכול,

מה צריך לעשות?

הוא אמר שבהגמלה

זה אהאמין ביכולת שלך

לצורך שיהיה לך ביטחון בדורך,

במה זה גאווה? שאלתי

אם אגה יודע להיות יאד!

יאד?

יאד קטן! הוא אמר...”

ולא להשוות את עצמך לאחרים!
”ואז מה?”
אז הוא הלך..

הוא חזר מהמטבח עם שתי קוביות שוקולד פרה

ונתן לי את הקוביה הגדולה
זו עם הצעיר של הפרה

הוא שאל אותי אם אני אוהב שוקולד
אמרתי שאני לא מכיר בעולם מישהו שלא

אוהב שוקולד
חוץ מאנשים שחושבים שהמשקל שלהם

עודף
וגם אז זה לא בגלל שהם לא אוהבים

שוקולד
זה בגלל שהם אוהבים אותו יותר מידי

ואין להם גבולות
הם בטוחים שהוא אחראי לכל הבעיות

שלהם
הוא אמר לי שבאמת

אף אחד לא באמת אוהב שוקולד
שקודם כל הם אוהבים את עצמם

ואז הם אוהבים את מה שהשוקולד גורם
להם להרגיש

ושהוא באמת אוהב שוקולד
ושהוא אוכל קוביה אחת או שתיים לפני

משימה
כדי לתת לו כח לבצע אותה הכי טוב

שאפשר
או אחרי שהצליח במשימה שהיתה לו

וזה ממתיק את ההצלחה
או מנחם את הפעם לא כל כך הלך

אין לשוקולד שלו תכלית עצמית.. רק לתענוג
סתם שיהיה מתוק

השוקולד שלו מיוחד
הוא כאן כדי לעזור לו

ומי שעוזר לו בלהיות מלך יותר טוב
אז באמת ראוי לאהוב אותו.

ספרתי לו שאני אחרי הצבא ושבתאי
לראות את הגבולות של הארץ

הוא התעניין ושאל אותי אם בצבא הייתי
חייל קרבי

ענית שכן
אז הוא חיך ואמר לי שיש לו חברים

שאוהבים להתחפש בפורים לחיילים
קרביים

אז סיפרתי לו שהרבה חברים שלי
מתנדבים לקרבי

אבל בורחים לחו”ל מיד אחרי השחרור
בבקו”ם ואם יכלו היו מעדיפים להישאר

שם
אז הוא אמר לי, שגדול המצווה ועושה מזה

שמתנדב
למה אתה מתכוון? שאלתי

הוא אמר שבדרך כלל המתנדב עושה כי
בא לו

וזה מתאים לו
וזה נראה לו חשוב

”מה אתה לא יודע?” הוא
התפלא

אמרתי לו שאף פעם לא פגשתי מלך
אז שאני לא ממש יודע

הוא סיפר לי שבינתיים הוא לומד
להיות מלך

ושכל מלך תמיד לומד בהתחלה להיות
מלך

וגם כשהוא נהיה מלך
אז הוא חייב להמשיך ללמוד כל הזמן

כי למלך יש הרבה עבודה
עם הרבה פרטים קטנים

והרבה אחריות
כי הוא הלב של כולם

ואם לב לא מתפקד טוב
אז כל הגוף סובל.

הוא הלך ומיד חזר
בידו הקטנה מחזיק

כלי כסוף מלא במים
ובידו השניה קערה

גדולה ומלכותית
הוא נעמד מולי

שותק..
..חושב

עיני שקד בודקות
אותי לגובה ולעומק

ואז הוא שואל אם אני
מוכן שהוא ירחף לי את

הידיים
אמרתי שאני רגיל להסתדר

בבוקר לבד מול הכיור
וחוץ מזה הוא מלך ומלך לא רוחץ לאף

אחד ידיים
הוא אמר שעדיין הוא רשאי למחול על

כבודו
ושכדאי לי לטול ידיים דווקא בכלים שהוא

הביא
כי הידיים עושות את כל הפעולות שצריך

לעשות בעולם
וככה כשאני אקום כל בוקר

אני אזכור שידיים צריכות להיות נקיות
שהיום הרבה אנשים לא זוכרים את זה

אז הרבה פעמים הידיים שלהם עושות
את העבודה שלהם מלוכלכת.

שאלתי אם הוא יהיה מלך טוב
”מה אתה חושב..” אמר לי בהחלטיות

”וכשתהיה מלך מה אתה מתכוון לעשות?”
”אני בעיקר יעשה מלחמות!”

”מלחמות?”
”כן!” הוא אומר לי ברצינות מסתכל לי

בתוך העיניים..
”הרבה אנשים שונאים את השלום

הם עושים רק מה שבא להם
מה שרוצים

אז צריך להלחם איתם
להראות להם שרק השלום הוא אמיתי

ושלום הוא מעל הכל”

ושכל שבע שנים היא חוזרת לבעליה
הראשונים.

שנת שמיטה! שמעתי על זה, אמרתי לו
זה מאוד פופולרי בהרבה מקומות בעולם

שאחרי כמה שנים של עבודת האדמה
נותנים לה מנוחה.. שבתון

וזהו גם משפר את היבול והפוריות שלה
הוא אמר לי שזה נכון אבל הסיבה שהיא

חוזרת
כי יש הרבה ששוכחים שהיא רק מתנה

וכמעט בטוחים שמכוחם הכל פורח הכל
צומח

שהם המציאו את הזרע, את האילן, את
הפרי

אפילו על הגשם הם כבר שכחו איך לבקש.
מלך שרק מתחיל להיות מלך לומד ששום

דבר הוא לא מובן מאליו
הוא לומד להכיר טובה ולהגיד תודה על מה

שהוא מקבל, להגיד תודה על עצם החיים
מלכות שלמה צריכה מלך, עם וגבולות

גבולות שמאפשרים מרחב מחיה
חוזק ועצמה פנימית הם הבסיס לגבולות

של שלום
הגבול מבדיל בין הדברים

הוא גדר שמגדיר
ונותן מקום לצורה

יוצר משמעות חדשה ו..
משמעות שמאפשרת חיים בשיתוף פעולה

ועוד כמה שיקולים אישיים ואינטרסים
והמצווה עושה כי הוא צריך

הוא מבין שזה חלק בלתי נפרד מהרצון
הפנימי שלו

ומן הסתם לא הוא זה שהיה בורח לחו”ל.
וגם כשהוא יהיה כבר גדול, אז בסיירת..

בצבא שלו, יבחרו, אחרי מיונים קפדניים
רק כאלה שמצויים ומקיימים את המצוות

בדקדוק ובמסירות נפש.

ואתה אוהב את ארץ ישראל? שאלתי

הוא אמר שזה בדיוק כמו שוקולד
שיש כאלה שאוהבים את הארץ בגלל מה

שהיא גורמת להם להרגיש
”מה זאת אומרת?” שאלתי

”זאת אומרת שהיא גורמת להם להרגיש
כמו כל האנשים והמדינות בעולם

שיש להם שטח, אדמה, ארץ עם גבולות
הם מרגישים שזה מה שמגדיר אותם

זה נותן להם להרגיש זהות ריבונית
נותן להם להרגיש עצמאות

אז הם מוכנים להאבק על עוד שטח ועוד
גבול

כי אם לא תהיה להם ארץ אז מי הם בכלל?
אז אתה מבין.. הם אוהבים את עצמם יותר

מאשר הם באמת אוהבים את הארץ.”
ואתה, מה היא גורמת לך להרגיש, שאלתי?
הוא אמר לי שהארץ היא בכלל מתנה

לפוריות וברכה
הוא לא סותר את האהבה

הוא מאפשר לה להתקיים!
הארץ נותנת לזהות הפנימית שלי מקום

לבוא לידי ביטוי
לכל לימוד התורה

היא כלי שמכיל ברכה ושפע רב
אך היא לא מגדירה את הזהות הפנימית

שלי
את החיים עצמם מקבלים מעבר לגבולות

משם הזהות שלי, שם המקור שלי
מהמלך שהשלום שלו

החיים עצמם הם מהאין סוף.

■ גלעד לבנה
giladdavid.tr@gmail.com

המונחים עצב, עצבות, עצבנות, וגם סוג של עבודה זרה – "עצבים", שהוא גם כינוי לאלילים. אותו אחד שרצה להרגיז את הלל הבין את העקרון האחד החשוב שכבר אמרנו, **שהכעס הוא ביטוי חיצוני לנאווה**. אמנם חז"ל אומרים שהוא "אל זר המצוי בגופו של אדם", ולא כחלק ממהותו. אך אותו אחד קרא תגר על כך, ורצה להוכיח שאין זה כח זר אלא הוא בעצם האדם. ומה שקרוי ענווה בפי כל הוא רק ריסון מה של אותה גאווה. ואם רק נגביר מספיק את הלחץ, תתפוגג ותעלם לה אותה ענווה.

◀◀◀

מוסרית אלוקית. ובטענה וראיה אלו יזכו מעתה לחיות חיים יצריים מלאים, ככל אשר זמם פרי דמיונם לעשות, וללא רגשי חרטה.

אם היום יסתובב מישהו ליד בית הנשיא וישאל "מי כאן זה רובי? מי כאן זה רובי?" השומרים בודאי יפנו אותו משם במהירות. יש ערך גדול לכבוד הנשיאותו נכון שהלל היה ענוותן, אבל איך זה שהוא נותן לאדם הזה לדבר אליו כך? להלל יש אחריות על כבוד הנשיאות שזהו בעצם כבודם של ישראל ונראה בהחלט שעל כל פנים היה מקום למחות, ולפחות להעמיד פנים של כעס ואי מחילה על כך.

כנראה שהלל בהבנתו העמוקה לנפש האדם קלט מיד את כוונותיו של אותו אדם, והבין שמידת הכעס עומדת עכשיו על המאזניים – האדם הזה בא לבחון האם באמת יש דבר כזה אדם שאינו כועס. הוא הבין שהערך של ענווה מוחלטת גובר כרגע על הרבה ערכים אחרים אמיתיים –

כולל כבוד הנשיאות. לכן נקט לפנים משורת הדין, הוא הבין שאם הוא יקפיד על כבוד הנשיאות מידת הכעס תכריז על נצחונה ובכך יפגע לא רק מוסד הנשיאות אלא יתערערו נימי נפשה העדינה של אמונת הלל ישראל. הלל מחל על כבודו, ענה

בהתבטלות ובנחת, וזה מודגש מאוד בסיפור – "בני, שאל", "שאלה גדולה שאלת בני", "כל שאלות שיש לך שאל".

למה להתעצבן..

אם נתבונן על השיטות בהן נקט אותו אחד כדי להרגיז את הלל נוכל להגדיר לעצמנו מה גורם לנו לכעוס ולהתעצבן ואם נדע מה מעורר את הכעס ובאלה נסיבות קשה להשתלט עליו יפתח לנו פתח להבנת דרכי ההתמודדות איתו.

עקב מערכת עצבים מתוחה עולה לנו הדם למוח – המילה עצבים מכילה בתוכה את

(חלשות)? אמר לו: בני, שאלה גדולה שאלת, מפני שדרין בין החולות. הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר: מי כאן הלל מי כאן הלל?

נתעטף הלל ויצא לקראתו, אמר לו: בני, מה אתה מבקש?

אמר לו: שאלה יש לי לשאול.

אמר לו: שאל בני, שאל.

מפני מה רגליהם של אפרקיים רחבות?

אמר לו: בני, שאלה גדולה שאלת, מפני שדרין בין בצעי המים.

אמר לו: שאלות הרבה יש לי לשאול ומתירא אני שמא תכעס.

נתעטף הלל וישב לפניו, אמר לו: כל שאלות שיש לך לשאול שאל.

אמר לו אתה הוא הלל שקורין אותך נשיא ישראל?

אמר לו: הן (כן)

אמר לו: אם אתה הוא לא ירבו כמותך בישראל!

אמר לו: בני, מפני מה?

אמר לו: מפני שאבדתי על ידך 400 זוז.

אמר לו: הוי זהיר ברוחך (הירגע), כדי הוא הלל שתאבד על ידו 400 זוז ועוד 400 זוז והלל לא יקפיד:

הסיפור נראה משונה מאוד. 400 זוז זהו סכום עתק השקול כמשכורת של שנתיים. מדוע שני האנשים הללו רוצים להרגיז את הלל בכזו נחישות עד כדי כך שהם מוכנים להמר על סכום גבוה כל כך בשביל זה? חשוב היה להם להוכיח שאין דבר כזה שאדם לא כועס. כי לא מאמינים הם שרוח האדם והאגו שלו הם שני עניינים שונים, הם מאמינים שהאדם כפוי ליצריו. נכון, הוא יכול לרסן אותם במידה, אך הם כופרים בכך שיש גוף, ויש רוח באדם שיכולה להתגבר עליו לחלוטין ולשלוט בו וביצריו לגמרי, שזהו אחד מיסודות האמונה היהודית.

ואם יוכיחו שהלל שהיה נשיא ישראל, וידוע כאדם שאינו כועס אף פעם ולא מקפיד על זולתו לעול, גם כן כועס.. אמנם נכון, מדובר בהלל הנשיא והוא אינו ככל אדם פשוט, ואצלו זה רק במצב קיצוני. אך זה כבר זוטות, ומה בכך, הרי סוף סוף יוכיחו שגם הוא כועס, ואם כן, האדם כבול ליצרו ללא יכולת שליטה אמיתית. וכן מתחייב מכך, כי אין באמת תכלית

לעצבן את הנשיא

נראה מי מתעצבן..

מעלתו של נשיא היא במידת הענווה. הקפדנות נובעת מהעיסוק של האדם בעצמו, באגו שלו.

מעשה? בשני בני אדם שהמרו זה את זה אמרו כל מי שילך ויקניט את הלל יטול 400 זוז.

אמר אחד מהם: אני אקניטנו.

אותו היום ערב שבת היה והלל חפף את ראשו.

הלך ועבר על פתח ביתו, אמר: מי כאן הלל מי כאן הלל?

נתעטף הלל ויצא לקראתו, אמר לו: בני, מה אתה מבקש?

אמר לו: שאלה יש לי לשאול.

אמר לו: שאל בני, שאל.

מפני מה ראשיהן של בבליים סגלגלות (פחוסות)?

אמר לו: בני, שאלה גדולה שאלת, מפני שאין להם חיות (מילדות) פקות.

הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר: מי כאן הלל מי כאן הלל?

נתעטף הלל ויצא לקראתו, אמר לו: בני, מה אתה מבקש?

אמר לו: שאלה יש לי לשאול.

אמר לו: שאל בני, שאל.

מפני מה עיניהם של תרמודיין תרוטות

רגזני, בעל זרימה אדירה של אנרגיה, של אנדרנלין הפורץ לדם. גל של כוחות הצפונים בו ושומרים אצלו מתפרצים. מחסן של כלי נשק שבהם הוא לא רוצה להשתמש כלל נפרץ. כל הסכרים שהוא בנה קורסים מול הנחשול האדיר של רגשות שליליים, תסכול, אכזבה ומרירות גורמים אצלו הרגשת מצוקה.. אז הוא כועס.

נגלה כאן סוד – אנחנו אוהבים את מי שאוהב אותנו. למה? זה כל הקטע.. שאנחנו אוהבים את מי שמגביר ומחזק אצלנו את אהבתנו לעצמנו!

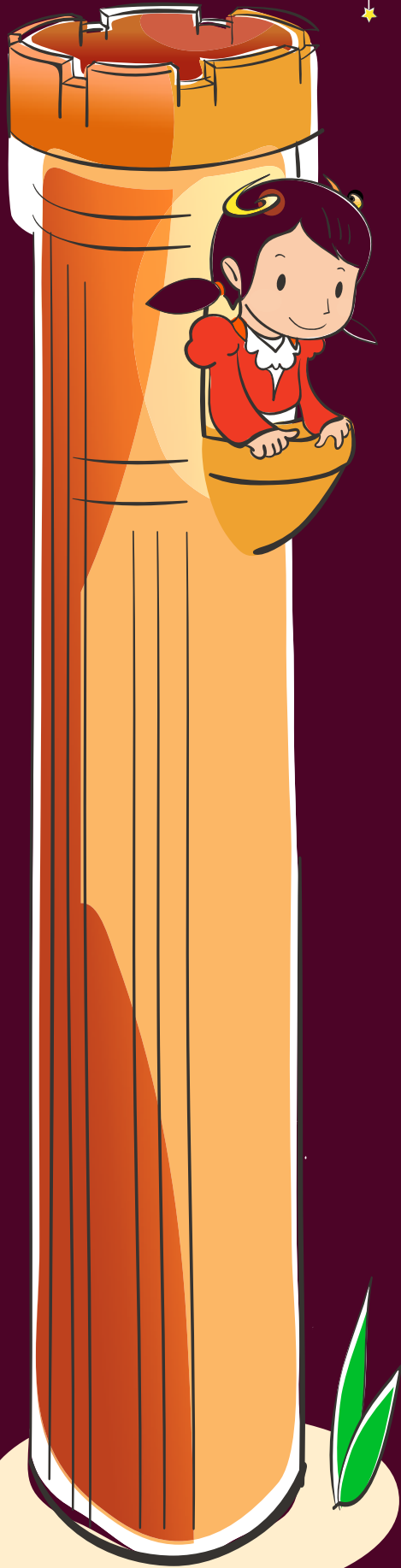
ולהפך, וזו עובדה עצובה, שאנו שונאים את מי שגורם לנו להרגיש שנאה אל עצמנו.

היסוד המשותף לשתי עובדות אלו היא מידת הגאווה.

הכעס למשל הוא הביטוי החיצוני של אותה מידה וכפי שמגדירים זאת חז"ל כ"אל זר שיש בגופו של אדם". אותו "אל זר" הוא למעשה אליל הפולחן העצמי. כאשר קוראים תגר על הערכתנו העצמית המופרזת. הכעס גואה בקרבנו.

את חשובה!

למכונית שלו, כשהוא מוקף באנשים שמסתירים אותי ולא מאפשרים לי לגשת אליו. כל התקוות שתליתי בפגישה איתו התנפצו לנגד עיני.

הרב עמד להיכנס למכוניתו כשלפתע הסתובב, חיפש מישהו בכל הקהל שהקיף אותו, קלט אותי עומדת מרחוק, וסימן לי בידו לגשת אליו. חשתי מאוד. הבנתי שהוא צריך לנסוע כעת ואני מעכבת אותו, אבל הוא לא נכנס למכונית, הסתכל אלי ושוב סימן לי בידו – בואי.

לא ידעתי את נפשי מרוב בושה, אבל גם לא הייתה לי ברירה. התקררתי בחשש גדול אל הרב בין כל האנשים. הגעתי אליו והוא סימן לאנשים להתרחק ושאל: מה את צריכה? עניתי לו שלא נעים לי לעכב את כל האנשים החשובים האלה שעומדים סביבנו ומלווים את הרב. הם מחכים לי ומתעכבים בגללי ולא הולכים עד שהרב ייסע.

הרב הסתכל בי במבטו החם ואמר לי מילים שלא יישכחו ממני לעולם: "את חשובה!" כשההדגשה שלו היא על המילה "את". אלו היו מילים שמעולם לא שמעתי משום אדם. את חשובה.

כל העולם השתנה בשבילי באותו רגע. הרגשתי את כל קרבי מתהפכים לטובה. אני באמת חשובה, לא כמו שחשבתי עד אותה שעה. הוא שאל אותי מה אני צריכה, אבל האמת היא שבאותו זמן כבר לא הייתי צריכה דבר. העיקר כבר נאמר.

מאותה שעה הכול השתנה. החיים שלי עלו על מסלול חיובי, כשכל הזמן המילים שלו ממשיכות להדהד באוזני. עד עכשיו אני שומעת אותו: את חשובה.

"איד לא אבכה כשהרב אליהו הלך מאיתנו?" סיימה האישה בבכי.

איתמר ברנשטיין
itamarb.tr@gmail.com

את הסיפור המיוחד הבא סיפרה בתו של הרב מרדכי אליהו זצ"ל, סיפור אחד מבין רבים שנשמעו במהלך ה"שבעה".

אחרי פטירתו של הרב זצ"ל, אלפים באו לנחם את המשפחה. ביניהם הייתה אישה אחת שעמדה בצד ומירה בבכי. בתו של הרב הבחינה בה וניגשה אליה לעודדה ולנחמה.

האישה סיפרה שאינה יכולה להתנחם, האובדן גדול, והיא מרגישה שבפטירת הרב היא איבדה את האדם שהגביהה אותה מתוך האשפתות. לשאלת בת הרב, סיפרה האישה שהיא נולדה לחורים שניסו לחנכה בדרך של ביקורת. עבורה דרך זו הייתה הרסנית. הוריה היו מעירים לה בלי סוף על התנהגות לא נכונה, ובכך נשבר כליל בטוחנה העצמי.

חוסר הביטחון גרם לה לנפילות, הנפילות גרמו לביקורת, הביקורת גרמה לכישלון, וכך היה הולך וחוזר והיא הייתה הולכת ונשברת.

היא המשיכה וסיפרה: כשהגעתי לבגרות, הייתי חסרת ביטחון לחלוטין. בשידוכין הייתי משדרת חולשה, וכמובן שלא הצלחתי. בעבודה הייתי חסרת ביטחון וגם שם כמובן לא הצלחתי. כלום לא הלך.

בשלב מסוים של ייאוש הציעו לי לפנות לרב מרדכי אליהו. אמרו לי שהוא מקבל אנשים לאחר התפילה, והוא אולי יוכל לייעץ כיצד לצאת ממעגל חיי הכושל.

השכמתי בבוקר והגעתי לבית הכנסת של הרב, בשאיפה לגשת אליו אחרי התפילה. כשראיתי את כל האנשים ניגשים אליו ומקיפים אותו, הבנתי שאין לי שום סיכוי. יש כל כך הרבה אנשים חשובים כאן, מי יסתכל עלי בכלל?

ליוויתי את הרב ביציאתו מבית הכנסת ביחד עם כולם, הם סובבים אותו ואני מאחור. ראיתי כיצד הוא מתקרב

את עצמו ראוי לכבוד כלשהו. לא היה לו "גאון" הגורר אחריו "שבר".

מדברי הלל, "הוי זהיר ברוחך", עולה כי הקנטרן עצמו איבד את השליטה ברוחו. ואין פלא, כי כבודו נפגע בהפסידו בהימור, ובנוסף לכך איבד סכום כסף ניכר. בכשלוננו האשים כמובן את הלל, אולם הלל הסביר לו שההפסד הכספי אינו עילה מוצדקת לכעס, שכן אין דבר חשוב יותר מהשליטה בכעס. כעס אמנם יכול לגרום סיפוק לטווח קצר, אך זה בטל בהשוואה לערך הניצחי של השליטה העצמית.

ויותר מכך, למדנו מהלל שאפילו שהאדם הוא חומרי, בעל גוף ויצרים שעתה עומדים בקצה גבולם. עדיין יש בכוחו להתעלות ולשלוט בהם. ואם ירצה אפילו למשוך בהם לחלוטין.

לימוד שיטות התמודדות מעשיות עם הכעס, וקנייה אמינית של מידת הענווה, הנך מוזמן לבקר ולקרוא על כך באתר האינטרנט שלנו.

מערכת

1. גמרא, מסכת שבת, דף ל ודף לא.
2. מתוך "שלוש שלומות הן" מאת הרב אהרון פלדמן.
3. ספר משלי פרק טז, פסוק יח

בכבוד עצמו אלא בכבוד שמים. במקרה זה סרים מדרכו של הכעס המחסומים אותם הציבו בפניו חינוכו ומצפונו של האדם, לכן המתין האיש עד שהלל יעסוק במצות ההכנה לכבוד שבת, אז יהיה פגיע ביותר.

וכאילו לא די שאותו קנטרן הטריד אדם חשוב מאוד, וכאילו לא די שהפריע לו בקיום מצוה, וכאילו לא די שבחר בעיתוי הגרוע ביותר – הרי די בסיבה אחת מכל אלה כדי להכעיס ביותר את האדם המצוי – הרי שאותו קנטרן הטריד את הלל בגלל עניינים של שטות, שלא היה כל צורך להעלותם.

גורמי הכעס מצטברים – ככל שחוזרת הפגיעה ונשנית, כך קשה יותר למותקף לשלוט בכעסו. בסופו של דבר מבקש הנפגע לנקום בפוגע בו על כל התקפותיו, ולא על האחרונה בלבד. בנוסף הפגיעה החוזרת מטביעה רושם עמוק יותר על הנפגע. בפעם הראשונה או השנייה יכול הוא לומר לעצמו שאין זה אלא מקרה, אולם בפעם השלישית אין לו ספק כי הוא מהווה מטרה להטרדה מכוונת. למרות כל אלו, לא איבד הלל את סבלנותו ואת קור רוחו.

כאשר נכשלו כל תחבולותיו, החליט הקנטרן לשנות את הגישה, ולתקוף את הלל ישירות.

הוא הכין את הלל לפגיעה זו בכך שניסה להחליש את שליטתו בכעס: "שאלות הרבה יש לי לשאול ומתירא אני שמא תכעס!" בכך, הודה בזכותו של הלל לכעוס עליו. לאחר מכן, ניסה לחזק את חשיבותו העצמית של הלל, שכן ככל שהאדם מרגיש חשוב יותר, כך הוא חשוף יותר לפגיעה בכבודו, כמו שנאמר "לפני שבר גאון" – לפני המפלה גאוה. האיש פנה אל הלל באומרו: "אתה הוא הלל שקורין אותך נשיא ישראל?" וכאשר השיב הלל בחיוב, הנחית עליו הקנטרן את המהלומה, שהייתה לדעתו מכה מוחצת: "אם אתה הוא, לא ירבו כמותך בישראל!"

אולם גם התקפה זו לא השפיעה כלל על הלל וזאת, משום שהכעס מתפרץ רק כאשר אדם חש שכבודו נתון בסכנה. הלל היה כה עניו עד כדי כך שלא ראה

כאשר עומד אדם כל שהוא בפני הערכתנו העצמית המופרזת ומאיים עליה, ² אנו מבקשים בתת הכרתנו להשמיד את הגורם לאיום, אלא שהחינוך שהוקנה לנו, או השכל הישר שלנו, מונעים מאיתנו לעשות כן, ואנו משתלטים על עצמנו. התוצאה של תהליך זה היא – אלימות מרוסנת, דהיינו כעס. קולו הגבוה של האדם הכועס משדר איום הכולל כוונה לגרום נזק לאותו אדם, שהעז לקרוא תגר על גאוותו. מטרתה של האלימות המילולית של האדם הכועס, המכוונת כלפי מי שהעז לפגוע בגאוותו, היא – לבטל את ערכו ומעמדו של היריב. כל זאת אנו עושים כדי לנקום את נקמת גאותנו הפצועה.

האדם שהקניט את הלל הבין היטב עקרון זה. בנוסף לכך השכיל להבין באלו נסבות נוצרים לחצים נפשיים המקשים על היכולת להשתלט על תגובת הכעס. משום כך השתמש במגוון של שיטות כדי לקומם את הלל ולהתגרות בו, ובכך לפגוע בגאוותו ולערער את יכולת השליטה העצמית שלו.

הוא החל בכך שקרא בפתח ביתו של הלל "מי כאן הלל?". בקריאה זו ביקש להראות כי אין הוא מכיר כלל את הלל – האישיות החשובה ביותר בעולם היהודי, הוא אפילו אינו בטוח בשמו ובכתובתו. התרסה זו כנגד הערכתו העצמית של הלל נועדה להכשיר את הקרקע למתקפה הבאה.

הוא המתין לערב שבת, היום שבו אנשים מאד טרוידים ועסוקים בהכנות לשבת. מכיון שתנאי לחץ מקשים על היכולת של כל אדם לשלוט בכעס, הרי שערב שבת היה הזמן המתאים ביותר לנסות ולעורר את הכעס. נוסף לכך הוא כיוון לשעה בה חפף הלל את ראשו, כדי שהיציאה מביתו תהיה כרוכה באי נעימות – וכל זאת מכיוון שהמצב הכרוך באי נעימות מקשה על היכולת של כל אדם לשלוט בכעס.

ובנוסף לכל אלה, יקשה ביותר על האדם לרסן את כעסו, כאשר הוא חש שהצדק עמו. אם מפריעים לו לעסוק בעניין ערכי אונברסלי, כגון שהוא עסוק בשרותו ההתנדבותי בקהילה או ביחידת הצלה. או שמפריעים לו לעסוק במצוה, הוא מרגיש שזכותו להגיב בכעס, שהרי אין מדובר

בגלימה כתומה ושתי פאות

**”תאילנד” בצבא, אומר שהסתיים התרגיל, או שחזרת
למוצב, או שהגעת לנקודת ציון אחרונה אחרי ניווט
לילי ארוך. ”תאילנד” אחרי צבא אומר שהתחלת..
לשם ובחזרה וכמה תזבנות על החיים.**

שבויעים לאחר חופשת השחרור מהצבא, התקשר אלי דוד אליהו שגר במושב בעמק חפר. אחרי כל המה נשמע ואיזה יופי שהשתחררת, סוף סוף הוא התחיל לדבר לעניין, ”תגיד אתה מחפש עבודה?” ”בקטנה אתה יודע.”

”שמע, אולי זה יעניין אותך, מחפשים פה במושב מנהלי עבודה לתאילנדים במטעי אבוקדו” ”מה לי ולאבוקדו? אני יודע שזה הולך טוב עם לימון, שמן זית ושום, אבל זהו”, ”אל תדאג, לא צריך להבין יותר מזה, התאילנדים עושים הכל, אתה רק צריך לדאוג שלא יקחו יותר מדי מנוחות, הם אוהבים לנוח אלה. כמו ילדים קטנים. ושווה לך, משכורת טובה, אני אסדר לך מקום אצלי בקרוואן בחצר של הבית, אתה מקבל את המענק של המועדפת אחרי חצי שנה, וגם תאכל אבוקדו כמה שאתה רוצה, מה רע?”

אחרי יומיים מצאתי את עצמי בקרוואן בחצר של דוד אליהו, עובד במטעים של שכן שלו מונגי, קם בחמש בבוקר לדאוג שהתאילנדים קמים גם הם. מסיע אותם עם הטרכיזיט למטע אבוקדו, דואג להם

”שעקב כך הם מגיעים לארץ או למקום אחר ברחבי תבל לעשות כסף, גם ידוע שמי שעצלן אוהב יותר כסף מהחרוץ. ואז נוסעים לעבוד מחוץ לתאילנד, ומבקשים ממנו שיעבוד שמונה, עשר, שנים עשרה שעות רצוף. עבודה הרבה מנוחה מעט, אפשר להשתגע לא?”

יום אחד שאלתי אותו, ”איך זה שכולם פה חמש שנים ושלושה חודשים עד שנגמר להם האישור, ואחר כך חוזרים לתאילנד, ואתה פה כמעט 10 שנים?”

”אתה יודע, כל חבר שאתה רואה פה עובד ביזע קשה קשה, עד שסרטיפיקט (אישור) שלו נגמר, מה הוא רוצה בעצם, רוב האחים כאן באו מכפרים ממשפחות איכרים, ויש להורים שלהם כמה שדות אורז שמפרנסים מעט מאוד. כאן בארץ ישראל הם עובדים הרבה מאוד, שולחים מעט כסף הביתה והרבה חוסכים.”

”מה הם יעשו עם כל הכסף הזה?” ”אוווו, זה החלום התאילנדי! מהגרורים והלירות של כאן שאתם נותנים לנו על הקטיף, כל אחד כאן, כמה שהוא נראה לך מסכן ודלפון, קונה בכפר שטח עם בית לא קטן. בקומה העליונה הוא גר עם המשפחה, בקומה התחתונה פותח איזה עסק או חנות שתכניס לו הכנסה חודשית ללא מאמץ. ויכול לקנות אופנוע קטן, לו ולאשתו. ואם הוא עובד כאן היטב היטב, אולי יכול לקנות אפילו טנדר יפני, איסו או טויוטה, חוזר כמו המלך של הכפר וכל אחת רוצה להתחתן איתו.”

”אז מה איתך, 10 שנים כבר בארץ, עם

המומחיות שלך, אתה כבר יכול לקנות 2-3 חלומות תאילנדים כאלה”, ”מה גם אתה כמו אמא שלי? שלא תדע, היא כבר עשתה רשימה של נערות החמד הרווקות של הכפר, ממוינת לפי גודל הנדוניה שאבא שלה מוכן לשלם ושולחת לי בדואר תמונות שלהן שהיא מצלמת בהחבא בכלבו של הכפר. אבל אני, אני לא חוזר לשם בשביל חלומות כאלה קטנים” ”אז מה כן?”

”חלומות קטנים זה לא בשבילי, אני רוצה יותר מבית עם קומה עליונה ותחתונה. אני רוצה להיות עשיר אמיתי, וכל שקל שאני מרוויח פה שווה עשרות מונים שם.” ”ואיך זה שאתה פה כל כך הרבה זמן, האישורים זה לחמש שנים וקצת”, הוא שתק קצת ואמר ”תבטיח לי שלא תגלה את הסוד פה לאף אחד מהעובדים ואומר לך”, ”מבטיח נוי”, ”מוני בעל הבית, הייתי עוזר לאמא שלו הזקנה בערבים ובשבתות אחרי שהיא כבר נהייתה סנילית ומשחק איתה דמקה ושומע כל מיני סיפורי ילדות שלה מהעיררה בפולניה עד שהיא נפטרה, משם אני יודע עברית כזאת מוזרה, והיא תמיד צעקה עליו שאת כל התאילנדים יזרוק לפח האשפה אבל את הפיליפיני הזה תשאיר. ומאז אני חי פה בלי ניירות כבר חמש שנים, והוא הבטיח לזקנה שלו

שהוא לא יזרוק אותי, אז נשארתי ומוני אף משלם לי יותר טוב מלשאר הפועלים” ”ואתה לא מפחד שיתפסו אותך?” ”יתפסו יתפסו מה קרה? כל דקה פה שווה זהב, מרוויח כמה שמצליח עד שישלחו אותי לתאילנד. אוי, עם כל הכסף שאני עושה כאן מה אני יכול לעשות בתאילנד”, חיוך גדול עלה על פניו והוא חזר לקטוף אבוקדו בזריזות.

אחרי כמה חודשים נגמרה עונת האבוקדו והגיע מענק המועדפת ממשרד העבודה, אמרתי שלום למוני ולדוד אליהו. בדרך מחוץ למושב נפרדתי מהפועלים. צ'איט בא ושאל אותי ”לאן פניך מועדות?” ”נוסע לטייל בחו”ל” ”היכן?” ”למזרח”

**”זה לאחותי,
הכנתי לה קרם
פנים מאבוקדו
זה מאוד יוקרתי
ואופנתי בתאילנד
אומרים שזה
מלבין את העור
אחרי שעובדים
קשה בשדות
האורז”**

”לירדן, עירק, סוריה? לא יחרגו אותך שם? אפילו ערבים שכנים שלכם פה מהכפרים לא אוהבים אתכם, שמה אוי ווי”. ”לא מה פתאום, נראה לך שהשתגעתי? אני נוסע למזרח הרחוק הודו, סין, תאילנד, לאוס מונגוליה, כאלה מקומות”. ”מקומות הרבה כל כך ואתה רק אדם אחד, זה לא מסתבר” הוא אמר לי, ”תתפלא” ”אף תעבור בתאילנד?” ”כן, משם אני מתחיל”. ”כמה נפלא, אם אתה בתאילנד אולי תבקר בכפר שלנו, אני מן הסתם פה אהיה, אבל תעבור אצל משפחה שלי ישמחו הרבה לראות אותך, שלחתי להם מכתב שאתה מנהל עבודה גזעי, חכה אני אביא לך דברים לתת להם”. הוא פתח את המזוודה שהיו בה כל חייו והוציא משם כמה דברים. ”תמסור לאחי את זה, ואת זה תמסור לאחותי”, הסתכלתי על הדברים בתמיהה ואמרתי ”למה לא, מה זה הדברים האלה?”. צ'איט הצביע ואמר ”זאת מחברת עם כל מיני דברים שכתבתי לו, סיפורים שלי מארץ ישראל”, הוא קצת מוזר, נער חכם כזה, אוהב לקרוא. ”זוה לאחותי הכנתי לה קרם פנים מאבוקדו זה מאוד יוקרתי ואופנתי בתאילנד ואומרים שזה מלבין את העור אחרי שעובדים קשה בשדות האורז, פה גם לוחט אבל בתאילנד הרבה יותר, רשומה שם הכתובת תשאל כשתגיע זה לא מאוד רחוק ממרכז המדינה”, נפרדתי מהם לשלום.

שדה התעופה הבינלאומי סוברנאבהומי בבנגקוק, המטוס נושק למסלול לפנות בוקר, השפה המוכרת מהפועלים במטע מתחילה לצלצל באזני שנית והלחות מרקיעה שחקים. תפסתי מונית למרכז העיר שעדיין חצי ישנה, כשמתחילים להתקרב למרכז כבר מתחילים להתעורר העניינים. הקטנועים והטוק-טוקים סוג של מונית אופנוע תלת אופן שמרכיבה כמה אנשים) צצים להם מכל עבר בכבישים, חנויות מניפות את התריסים, הילידים הולכים לכיוון בית הספר, נזירים מסתובבים ברחוב עם קערות ומלקטים אוכל מהעוברים ושבים. שמגיעים למרכז הכל כבר פקוק, נחילי קטנועים אופפים את המונית מכל הכיוונים, לפחות עד שתגיע מהפכת ההיי-טק גם לכאן ויעברו לליסנג.

כשיוצאים החוצה מריחים את הריח, שילוב של עשן ופיח מכל הקטנועים בתוספת ניחוחות בישולי רחוב וצחנת הביוב. האקשן מתחיל, כולם קופצים עליך ומנסים לדחוף לך את מרכולתם, מנסה לברוח ולמצוא מקום לישון, הבטיחו לי טיול מהנה ומרתק, רק לא אמרו לי שצריך גם לשרוד. תופס לי איזה גסטהאוס מעופש, להתחיל להתמקם בו. אחה"צ מתעורר לבדוק מה בעצם עושים פה?

סיבוב ברחוב מגלה מציאות שמחה ועגומה גם יחד, עשרים מיליון תיירים בשנה יש כאן בתאילנד, ואם כל אחד נמצא פה יום אחרי שהוא נוחת ויום לפני שהוא ממריא, יוצא שיש פה לפחות מאה אלף מכל העולם, אמריקאים, אירופאים, אוסטרלים, יפנים, ישראלים, אפריקאים ואפילו הודים. ואיכשהו כולם נמצאים רק באזור הזה, כאילו זה גטו. מי אמר לכולם שצריך לבוא דווקא לכאן, ולמה

גם אני באתי לכאן?

התאילנדים היחידים כאן בתוך ערמות התיירים זה כאלה שקצת עובדים פה, או שמנסים למכור או לרמות אותך, אבל גם הם לא מעט. כל מטר יש כאן באסטה, כל מה שחשבת ולא חשבת עליו. מלון, שער, חולצות, חליפות, מיצים, נודלס, פלאפונים, מזכרות מיותרות להחריד, תעודות מזויפות, תעודות לא מזויפות, מצלמות, עוד חולצות, בטריות, צעצועים טיפשיים, הכל חוץ מנעליים כי כולם פה עם כפכפים. אזור התיירים מתגלה כאתר מלחמה כשאתה והארנק שלך הם בשר התותחים, ועוד לא גילית מה המחירון. מסעדות, פאבים, סוכנות נסיעות לכל לאום שבא לתור את תאילנד, בתחפושות של מקום מפגש חברתי, בתי חב"ד, חלפני כספים, נהגי טוק-טוק מאיימים מכל פינה ועוד. פגשתי חבר מהצבא הוא אמר לי עדיף לרדת לאיים. לקחתי רכבת לדרום, פתאום רואים יותר את המקומיים, דווקא נחמדים ממש כשהם לא רוצים למכור לך כלום. תפסתי איזה בונגלו באי ממש מדהים, אבל גם שאתה במקום הכי יפה בעולם אחרי שבוע משתעממים, טוב אז עכשיו אפשר להתחיל לטייל באמת.

החלטתי לסוע לכפר של צ'איוט בצפון לעשות את השליחות, נתחיל עם זה, נראה לאן נמשיך. רכבת ועוד אוטובוס

ועוד אוטובוס, עוד טרמפ, לקח אותי ילד בן 10 שנסע על הטוק-טוק של אבא שלו. הגעתי לאמצע שום מקום, מהעשרים מיליון לכאן כנראה אף אחד לא מגיע. כל הכפר זה כביש אחד עם חנויות בקומה התחתונה ובתים בעליונה ושדות ארוז מאחוריהם, עם מקדש גדול בגבעה שמעל הכפר. מדי פעם עובר קטנוע שמרכיב

"הוא צחק ואמר 'אנחנו לא כל כך חכמים אבל אנחנו מאוד האפי-האפי' והמשיך לשיר.."

4-5 ילדים. נכנסתי למכולת הראשונה שנתקלתי בה בכפר, שוכב לו תאילנדי על כיסא וישן, לא היה נעים לי להעיר אותו, בסוף בא מישוה לקנות אז שאלתי אותו איפה אני מוצא את משפחת נאמדי, חוץ ממש המשפחה שלהם הוא לא כל כך הבין מה אמרתי, אבל הוא לקח אותי אליהם.

הם קיבלו אותי בשמחה, כנראה ידעו שאני צריך להגיע למרות שאף אחד לא ידע איך לדבר איתי, אז עניתי להם בעברית בשביל שהם יבינו את התנועות ידיים. חיכינו לאח שצריך להגיע, בינתיים הם ישבו איתי ובהו בי שעתיים וגם הצטלמנו ביחד. הבאתי לאחות את הקרם אבוקדו והיא ממש שמחה, מרחה פס ירוק על האף והלכה להשוויץ לחברות.

ואז הגיע האח החכם שהיה צריך לקבל את המחברת, הוא ידע קצת אנגלית כי הוא הקשיב בבית ספר. הוא היה לבוש גלימה כתומה כזאת של נזירים. הוא לקח אותי לטיול בכפר. שאל מה עם צ'איוט אחיו, הוא לא ראה אותו כבר עשר שנים ומתגעגע אליו, הוא רק זוכר אותו ממתי שהוא היה ילד קטן. סיפרתי לו שהוא אחד הפועלים החרוצים שמנהלים שם את העניינים, וכולם מכבדים אותו והוא ממש התלהב. שאלתי אותו מה איתך, אתה גם רוצה לבוא לישראל לעבוד? "לא, אני רוצה להיות כאן בכפר במנזר". "מה אתה בעצם עושה פה כל הזמן?" "אני במנזר, קם כל יום, קם מוקדם, עושה מדיטציה, אחרי זה הולך לאסוף אוכל לשאר הנזירים, מנקה את המנזר, שוב עושה מדיטציה, אוכל קצת, לומד בודהיזם. שוב עושה מדיטציה. אוכל קצת, מתפלל ועוזר לאנשים שבאים להתפלל לבודהה, אחרי זה שוב עושה מדיטציה והולך לישון". "וככה כל יום?" "כן". "כמה זמן אתה כבר במנזר?" "שלוש שנים, בדרך כלל אנשים באים לשנה וממשיכים בחיים שלהם". "אז למה אתה נשאר כל כך הרבה זמן?" "אני אוהב את זה, חי בצורה רוחנית, לא רודף אחרי דברים כל היום, אני שמח ורגוע כאן. אפילו שאין כאן הרבה אוכל

ושינה, אני מצליח לעשות את מה שאני רוצה ושמח בו. "ומה עם להתחתן, ומשפחה, ולעבוד?" "אין כאן את כל הדברים האלה, פה

אנחנו מנותקים מכל זה, מחוברים רק לרוחניות, לרוגע ולשמחה. נהפוך הוא כיוון שאנחנו משתמשים בעולם החומרי כמה שפחות ומשתמשים בעולם הרוחני כמה שיותר, זה מה שמביא אותנו לכל זה". הזוי לחלוטין, חשבתי לעצמי. "ומה עם ההורים שלך, אני יודע שלאחיד הם מציקים כל הזמן שיתחתן, לך לא?" "לא מה פתאום, אצלנו מי שמקבל על עצמו חיים של התנזרות מהעולם החומרי זה אחד מהדברים המכובדים והנעלים ביותר. הם אפילו מקנאים בנו בכך שאנחנו מצליחים לצאת מכל הדברים החומריים שמניעים את האדם ולשלוט בעצמנו. לא סתם הם מביאים לנו כל יום אוכל וכל הכפר אוהב אותנו, הם רואים בנו דוגמה ומופת, אלה שבאמת מצליחים לפתור את בעיית הסבל האנושי של האדם". מעניין מאוד, לא ידעתי שיש אנשים שחיים ככה. הוא התחיל לשאול אותי "אתם בישראל יש לכם מנזרים בודהיסטים? אח שלי לא סיפר לי על זה אף פעם כלום", צחקתי "לא מה פתאום אנחנו יהודים", "אז מה יהודים עושים? אני יודע שאתם עם חכם ועשיר, אבל מה זה בעצם?". לא ידעתי כל כך מה לענות

לו, הדבר היחיד שאני מכיר זה פולקלור של חגים וקצת סיפורים משיעור תנ"ך וזה שלא משתחוים לפסלים. "יש לנו כל מיני חגים מאד נחמדים, כמו פורים שמתחפשים ושותים, פסח שאוכלים מצות שזה כמו קרקרים, שבועות אוכלים גבינה, ובראש השנה תפוח בדבש. ויש גם כל מיני חוקים של לא לרצוח ולא לגנוב, גם לא אוכלים חזיר כל מיני חיות אחרות, ואפילו לא אוכלים חלב עם בשר". "כן אבל חוץ מלאכול ולא לאכול מה אתם עושים בעצם?" "שאלה טובה" אמרתי לו "אולי אני אבדוק את זה יום אחד". "יופי טוב מאוד, זה קצת מוזר שאתה לא יודע מה אתה עושה" הוא אמר והוסיף "אם לא טוב לך תצטרף אלינו למנזר, זה יהיה מצחיק, אחי בישראל בקטיף אבוקדו והמנהל עבודה הגזעי במנזר בתאילנד", עניתי לו "נראה לי שלא אבל לך תדע", צחקנו ביחד.

אחרי יומיים של טיול בהרים ליד הכפר, ובקשות חוזרות ונשנות מהאחות שכשאחזור לארץ אשלח לה עוד קרם פנים ירוק, עזבתי את הכפר וחזרתי לבנגקוק. לראות לאן ממשיכים משם. כשהגעתי כבר התחיל ראש השנה התאילנדי, חוץ מכל מבול האנשים, הקטנועים, והטוק-טוקים, בראש השנה גם זורקים מים אחד על השני, כולם על כולם כל היום. בהתחלה זה היה ממש כיף, 7 מיליון איש שגרים בעיר התחילו לזרוק מים וקרח כל היום אחד על השני, איזה משפחה ראתה אותי ברחוב והזמינה אותי אליהם לשמוח ולשיר, שהאבא שמע שאני מישראל הוא אמר לי "אתם היהודים מאוד חכמים", והצביע על הראש איפה שאמור להיות השכל, עניתי לו "כן גם אתם מאוד חכמים". הוא צחק ואמר "אנחנו לא כל כך חכמים אבל אנחנו מאוד האפי-האפי" והמשיך לשיר. כל תאילנד צהלה ושמחה, מלחמת המים הגדולה בעולם כשהנוסעים באוטובוסים מסתתרים מהאנשים ברחוב בתקווה לא לטבוע. עם זאת המלחמה על החומריות שבארנק גם המשיכה, אבל מאחורי הקלעים היתה עוד מלחמה. נסיון

ושמחים, ונותנים לו אוכל ושתייה, ואני מאחוריו, כל מיני אדומים שלפני שעה העיפו טוק-טוקים באוויר ומי יודע מה הם עשו לנהג, מחייכים גם אלי ועושים לי שלום מבוש, שניים אפילו באו להצטלם איתי בתנוחה ילדותית. כך באמצע כל אווירת המותח והטרור בין הצהוב לאדום, הולכים להם אני ועוד נזיר כתום, מעל הזמן והמציאות. המשכתי ללכת אחרי הנזיר עם הגלימה הכתומה עד שעברתי את המחנה של האדומים לכיוון צפון העיר ועזבתי אותו, הצלחתי לתפוס אוטובוס צפונה לכיוון נהר המקונג, שם אפשר לחצות את הגבול ללאוס.

כמה שנים אחרי כן הגיע היום האחד הזה שבדקתי בעצם מה זה יהודי, החלטתי לנסות לעשות את זה בפועל. במקום גלימה כתומה יש לי חליפה וכובע, במקום חיים של רוגע וניתוק אני חי חיים של חיבור בין רוחניות לחומריות. במקום לפתור לעצמי את בעיית הסבל האנושי ולחיות על ראש הגבעה רחוק מכל אדם כאשר השאר בחוץ ממשיכים לסבול, מנסה לחיות ולשפר את המקום בשבילי ובשביל כולם. במקום להסתובב בעולם לחפש מה לעשות, אני יושב ושמה איפה שאני ועוסק בתורה. באחת החופשות מהישיבה נסעתי לבקר את דוד אליהו במושב. מהכניסה למושב לקח אותי טרמפ אחד השכנים שלו. לקח לו חצי דקה לזהות שזה אני, לא היה לו נעים להגיד משהו, אחרי עוד חצי דקה של שתיקה הוא אמר "ממש רזית". "כן אני עוד זוכר אותך עם הסרט בשיער, סיפרת לי שאתה חולם להגיע לסין ולהודו, איפה אתה היום?" "לומד בישיבה בירושלים." "וזה הכל?" "כן". "מה עושים עם זה"

אמורים לעשות כלום. לקחתי את התיק ויצאתי. מרחוק אני רואה את המחנה האדום, שצריך לעבור אותו בשביל לצאת מהעיר. טוק-טוק התקרב אליו ופתאום צמיגים וחתיכות ברזל עפים באויר עד שלא נשאר ממנו כלום. להשאר? לעבור? לחזור? מה עושים? עוד טנדר עובר ליד המחנה האדום ויוצא משם בנס עם כל החלונות שבורים. איך הגעתי בכלל לעיר המשוגעת הזאת עוד פעם. לא מספיק לברוח מהמוכרים הרמאים ומהתיירים הנהנתנים שבאו לחוגג על חשבון התאילנדים, טוק-טוקים, באסטות, אף אחד לא יודע מי פה בן ומי פה בת, רעש וסרחון כל היום, מלחמות מים שהופכות למלחמות רוויות דם. איך יוצאים מכאן? ישבתי וחיכיתי, טיול טיול אבל צריך לשרוד קודם. פתאום ראיתי נזיר אחד עם גלימה כתומה עם קערה לאסוף אוכל הולך לכיוון של מחנה האדומים, כאילו לא קורה כלום. חשבתי לעצמי זה הזמן לתפוס טרמפ, הלכתי מאחוריו, הוא נכנס למחנה של האדומים, והם רואים אותו

מהפכה בבנגקוק. הצהובים נגד האדומים, מלחמה, לא יודעים על מה. זה קורה פה כל כמה שנים, כנראה שהמושחתים בצבע הצהוב רוצים לתפוס נכסים ממשלתיים של המושחתים בצבע אדום או להפך. ומאות אלפי אנשים יוצאים להפגין באלימות ברחובות לא ברור למה. רצו להגיע לפשרה לפני ראש השנה אבל דווקא עכשיו זה התפרץ בשיא האלימות באמצע החג, כל אחד תופס צד אחד של מרכז העיר, כאשר רכבים שעוברים מצד לצד צפויים להיות מפורקים לגורמים. וזה כשבמקביל ברחובות ליד זה ישנה מלחמת מים בלתי נגמרת. אוירת טרור ומצור ליד אוירת שמחה מנותקת מהעולם. אמרו לי שנהיה שם קצת מסוכן וצריך לברוח מהעיר, הצהובים חסמו את פסי הרכבת, ואין רכבות יוצאות. לצאת מכאן קצת קשה כי הגסטאפו הנוכחי נמצא בדיוק בין שתי המחנות. בעל הגסטאפו אמר לי שתנסה לצאת ברגל, לתיירים הם לא

"לומדים איך להיות יהודים ומה יהודים עושים, אתה יודע זה מקצוע שלם". "ויש תעודה בסוף?" "לא, זה כמו ללמוד איך לחיות, אין בזה דיפלומה". "ומה עם לעבוד, איך אתה מתפרנס?" "אני חי בפנימיה של ישיבה, אין לי אפילו מעמד כלכלי", צחקתי. "שתדע לך זה ממש לא בסדר". הוא הפתיע אותי. "גם אני יהודי ואפילו מאמין, וחוגג את החגים והכל, אבל לחיות ככה בלי לחשבן לאף אחד, ועוד לצפות שאחרים ישלמו עליך, מה זה?" "תשמע, אני יכול להגיד לך את כל התשובות הרגילות של גם אני משלם מיסים וזה מה שאני רוצה שיעשו איתם, וגם כמה נראה לך שמקבלים בחורי ישיבה, רבע ממשכורת של תאילנדי בתאילנד, וגם זה רק אם מתחשק לשר החינוך. כאשר לכל מי שלומד תלמוד ומקרא באוניברסיטה נותנים לימודים חנים ומלגה מפתה עקב זאת שאף אחד לא רוצה ללמוד את זה, ואף אחד לא קורא לו פריזט. ורוב הכסף של הישיבות זה בכלל מתורמים פרטיים, וזה שיש אנשים שתורמים כסף לישיבות בשביל שישבו וילמדו תורה זה בעיה שלהם לא שלך. וחוף מזה ללמוד בישיבה זה הרבה יותר קשה מחיים של אוניברסיטה, עבודה ומילואים. אבל לא נראה לי שזה מה שמעניין לא אותי ולא אותך. "תגיד אתה זוכר אותי לפני שנסעתי?" "כן". "למה נראה לך שנסעתי?" "מה זאת אומרת, כמו כולם, להנות קצת, לראות דברים חדשים, לחפש את עצמך, לקחת קצת פסק זמן לפני שמתחילים את החיים האמיתיים. אתה יודע, בתקופה שאני הייתי בגילכם, נראה לך שמישהו נסע לחו"ל, ישר למדנו והקמנו משפחה, לא היה את הזמן והשפע הזה של היום, טיול בחו"ל, מי היה יכול לחלום. לסוע לסיני בשבילנו אחרי ששת הימים היה כמו לסוע לסיני בשבילכם". צחקתי ואמרתי, "אז אם החיים האמיתיים כל כך טובים, למה אנשים צריכים הפסקה לפני שמתחילים לחיות אותם? לאן וממה כולם

פתאום בורחים אחרי הצבא או הלימודים לנסות לחוות איזה חוויה שלא תחזור על עצמה לעולם? כולם נוסעים כאילו לחפש את עצמם ובסוף גומרים בזה שאפשר לחיות כמו מלך בעשרים שקל ליום. ובסוף מתבאסים כשחוזרים לארץ מזה שאתה שוב מחויב למסגרת חברתית ושהכל יקר, וכשנכנסים למסלול אחרי כמה זמן שוכחים מזה. למה אתה חושב שיש רבים וטובים שלא חוזרים? אתה לא רואה שמשוהו פה חסר?". הוא שתק, שכחתי שהבן שלו כבר הרבה שנים בארה"ב, ויש לו איזה עסק גדול של עגלות שם, אולי אפילו גם נדל"ן, הוא בא לבקר מדי פעם אבל לא יותר מזה. "מה אתה חושב, גם אני הייתי יכול להיות כזה, היה לי הכל בחו"ל. אבל כל זה עד שהכרתי את התורה ומה זה בעצם יהודי, וראיתי שבשביל זה אין לי מה לחפש בחו"ל, אם זה ללמוד, להקים בית, לחיות בסביבה יהודית." כשחזרתי מה בסך הכל חיפשתי, להיות יהודי רגיל, טוב כזה, שעושה את כל מה שכתוב בתורה. לא שיערתי לעצמי שזה דורש הרבה יותר מלחוגג קצת את כל החגים, וגם שצריך לשבת וללמוד את זה איפשהו בצורה כזו אינטנסיבית. ניסיתי בהתחלה לבד, אבל בעצם בלי הישיבה לא נראה לי שהייתי מצליח לעשות את זה. אתה יודע, יש לנו כל מיני שמות כאלה בראש, אברהם אבינו, משה רבנו, דוד המלך. דמויות אדירות לכל הדעות שנראות מנותקות מאיתנו, ופתאום, אתה פותח כמה ספרים ושומע כמה שיעורים בבית המדרש, ואתה יכול להתקרב ולהיות קצת כמוהם. איש חסד עצום כמו אברהם, משה רבנו גדול החכמים שמסתכל על עצמו בשפלות ותמיד שואף ליותר, דוד המלך שלא משנה מה שעובר עליו אף פעם לא מתייאש, אנשים גדולים באמת, לא כמונו אינטרסנטים קטנים. וכאן בישיבה נותנים לך הזדמנות להיות קצת כזה, לתפוס מזה קצת, לתת לתורה להכנס באמת בתוכך. אז למה לא בעצם? לא נראה לך שזה שווה לפחות כמו תואר ראשון או איזה ג'וב טוב?

אחרי שהוא הוריד אותי והמשכתי קצת ללכת לכיוון הבית של דוד אליהו. בדרך ראה אותי צ'איוט נאמדי, הוא שמח לראות אותי "מה זה? ממש רזית, המשפחה שלי לא נתנו לך נודלס?" נתנו נתנו, אבל מאז עברו הרבה מים במקונג. אתה עדיין כאן? לא חזרת לתאילנד?" "עבודה עבודה, ללא הפסקה", חמש שנים עברו וכלום לא השתנה, אני צריך ללמוד ממנו איך הוא לא מתייאש. שוב העיניים שלו ברקו ואמר בשמחה "יום יבוא אני אשוב לשם ואהיה עשיר כמו אחד האצילים, לבינתיים רשויות ההגירה עוד לא שמו עלי ידיהם. אחי הקטן סיפר לי שהוא ממש שמח לפגוש אותך". "כן אני חייב לו הרבה". "טוב מאוד, שניכם אנשים מאוד רוחניים, הנה בוא קח משהו" הוא חיך והביא לי שקית מלאה אבוקדו....

■ אור הלבסברג
halbersberg.tr@gmail.com

משפלות

א. מבט שרשי על האורכן.

ליבשה (בכך שנפתח והתגלתה היבשה של קרקעית הים); כמו שנאמר (שם בהמשך): "וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִּיבֵשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַפְּיִים לָהֶם חֲמָה מֵיַמִּינֵם וּמִשְׂמָאלֵם" (שם פס' כט). לא נחרב שם כלום. רק המים הסתלקו ונראה מקום יבש למעבר ישראל. גם בכניסה לארץ ישראל ראינו משהו דומה: "וַיַּעֲמְדוּ הַכְּהֵנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן בְּרִית ה' בְּחֻרְבָּהּ בְּתוֹךְ הַיָּם וְהָיוּ כְּלִי הַיָּם וְיִשְׂרָאֵל עֹבְרִים בְּחֻרְבָּהּ עַד אֲשֶׁר תָּמוּ כָּל הַגּוֹי לְעֶבֶר אֶת הַיָּם" (יהושע ג, יז). האם יתכן לומר שהבחירה של בני ישראל לצאת ממצרים ולהסתכן בהתמודדות נגד המצרים וגם נגד סכנות הטבע הביאה בס"ד

להתהפכות האותיות מ-ב.ח.ר. ל-ח.ר.ב.? זו אינה חלק מהפרשנות המקובלת. אבל זה אפשרי. ואם כן האין זה אפשרי לפרש כי הצד השני של אותה מטבע היה בחורבן הבית עצמו. רוצה לומר הבחירה ההפוכה גרמה להיפוך של ב.ח.ר. ל-ח.ר.ב. רק כחילוף של ג.א.ל. לעומת ג.ל.ה. (עדיין שתי אותיות שרש שוות). כל אחד (לפחות רבים מאתנו) יודע ומאמין שהבחירות שלנו מביאות את המציאות עלינו, לטוב או למוטב. עשויות או עלולות. זה יאמר הרופא בתחום הבריאות.

התזונאי בתחום המזון. הפסיכולוג בתחום הנפש וכל אמא או אבא לילדיהם. אם אדם אוכל דבר גרוע או מכניס ידו לאש או את אצבעו לשקע לא צריך להאמין בשום דבר מיסטי. אבל אם זה פחות מוחלט? או יותר מורכב? מה נאמר? הטבע? הקרמה? הגורל? (הרי הוא עיור. אז איך הוא רואה מה בחרתי?). מי מעניש אותי על בחירה רעה? ומי משלם לי גמול על בחירה טובה? כאן נצרכת אמונה. במי? במה? גם זו היא בחירה. ומה לגבי ה"חרב" עצמה וכסמל לכל מושג כלי נשק ומשחית? איך היא קשורה לבחירה? מסופו ותכליתו נדע על מחשבת תחילתו.

"...וּכְתָבוּ חֻרְבוֹתֵם לְאֵתִים וְחִנִּיתוּתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא יִשָּׂא גוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה..." (ישעיה ב, ד). בנבואת אחרית הימים יתקיים המצב האידיאלי של שלום עולמי בין האומות. והסימן, שיהפכו את כלי הנשק לכלים בעלי תועלת לאנושות (אטום לצרכי שלום? האם גם הוא "מזמרה"? זה לשיקול ומחשבת המתבונן). אז יגיעו בני האדם לשיקול הדעת והבחירה הנכונה. לעומת זו השגויה המייצרת חרב ומחפשת את הזדמנות המלחמה. חרב היא בחירה כמו ששנאת חינוס ותוצאותיה היא בחירה.

אורכן: ארבע אבירים
ג.ר.ב. – ג.ר.ג.

שנאת חינוס
מה חינוס פה?

מאוקות ואביו
איתי או מצוי?

מטא העץ והמרגלים
קשורים למצב חינוס

"הכור" העירקי נקרא
"מחוס"
מה משותף לנו לעירקים?

בגורל מביאות אביואל

על ה"חינוס" שבשנאה

שנאה, כל אחד יודע מהי. כל אחד הרגיש פעם¹ את הרגש הזה והמתלווה אליו. חכמים מתארים זאת במשל שלי: ארס של עכנאי (נחש ארסי ומסוכן ביותר). הוא נכנס בגוף ומפעפע בדם ובמערכת העצבים. עד... הייתי אומר ששנאת חינוס היא בזבוז אנרגיה. אם כבר אז שיצא לי מזה משהו. איזה מגרש? קצת מניית? משרה טובה? אבל בחינם? אולי אם ככה היו חושבים כולם. בצורה אגואיסטית שכזו, היינו חוסכים את החורבן המיותר הזה (של בית שני). אבל בגלל רוח ההתנדבות והחלוציות של פעם (דור החורבו, ההוא) לעשות דברים ב"חינם", יצא שכרינו בהפסדנו וחרב המקדש. שהרי "מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ומצוות וגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם"² הרבה מחשבות היו לי בנושא זה והקושי להגדיר את החילוק בין שנאת חינוס לסתם שנאה (שהיא פחות חמורה, לכאורה). מה פירושה? אני שונא אותך "ידידי". למה? ככה! בכל זאת? לא יודע. משהו אצלך גורם לרגש השנאה שלי לעלות לי לראש. זה נשמע חלש אם לא הזוי. לא שאין דברים כאלו. אבל זה לא יהיה ארס של עכנאי. ועל זה להחריב בית מקדש? אני מנסה לבדוק מחדש את הרשימה של השנואים שלי. היא די ארוכה. אבל לכל אחד יש את הסיבה המוצדקת שלו. אני לא בן אדם של "סתם".

הגמרא (שם) מביאה דוגמא (אבל לא הסבר או הגדרה).³ זה מבוסס על פסוק: "מְגוּרֵי אֵל חֶרֶב הָיוּ אֶת עַמִּי לְכֹן סָפֵק אֵל יְרֵךְ".⁴ רוב מפרשי הפשט ביארו זה על

¹ כמה היינו שמחים שיהיה-היה זה רק "פעם". כמו once upon a time ששנאתי לרגע מישוהו...
² מסכת יומא ט, ב
³ כי זה בא אגב קושיא: וכי בבית ראשון לא היתה שנאת חנם? והרי כ' בפסוק וכו' והגמרא מתרצת. והמעוניין יעיין שם.
⁴ יחזקאל כא, יז.

חרב העמים שבאה על ישראל בשעת החורבן (בית ראשון. שהי יחזקאל היה בגלות בבל).⁵ אבל חז"ל (בגמרא הנ"ל) פירשו על דרך הדרוש באופן אחר (הפוד?). אמר רבי אלעזר: אלו בני אדם שאוכלים ושותים זה עם זה. ודוקרים זה את זה בחרבות שבלשונם עכ"ל. ודאי שאין מקרא יוצא מדי פשוטו. ולא באו חכמים לעקור את הפשט הנ"ל. אלא ללמדנו: הבחירות שלנו גורמות. וכשאנו בוחרים ברע עבור זולתנו זה מתהפך עלינו. משתמשים בלשון (דיבור) כחרב (חיים ומוות ביד הלשון)? תבא חרב ממש ותדקור. אמנם אז החרב אינה עושה "סיכול ממוקד כירורגי". אלא היא כפצצה של טון.

מה אומר לכם. ברוך ה' שיש גם דברים משותפים לדתיים, חרדים ושאר עמך ישראל.

ח מִכַּט שׁוֹרֵשׁ אֶל הַיַּיִן הַזֶּה.

חינם. יש בו ח"ן. לא סתם אלא י"ם של ח"ן (כלומר המון). זו כמובן אהבת חינם. נשיאת ח"ן גם ללא אינטרס ותועלת. כמו: "יָנַח מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי ה'" (בראשית ו, ח). או "מִצָּא חֵן בְּמִדְבַּר עִם שְׂרִידֵי חֶרֶב" או...

(ירמיה לא, א). אבל איך נראית שנאת חינם? אולי הח"ן טבע ביי"ם. כי לא היה שם מציל? אולי "כאילו" ח"ן אבל באמת חרב, היתה שם? ואולי חינם שלא נשאר שם שום ח"ן? יתכן שכל תשובה זוכה.

ה האוקר אמיית ואביו מצויפת או אהיפק?

אני זוכר בתור "שוחר צעיר" באחת המלחמות (שהייתי גם שוחר וגם צעיר) איך שלא היית צריך להרים יד כדי שתיעצר מכונית ותשאל: לאן חביבי? בכבוד! גם לאיפה שלא רצית לקחו אותך. זה לא היה לפני המלחמה ההיא ולא לאחריה (כלומר כמה ימים). במלחמה שאחריה כבר לא היה ראש וזמן לטרמפים. היינו עסוקים בקיום... אבל זה חוזר על עצמו, חברים. אח"כ חטוף א' ועכשיו: ב, ג, ד. ה' ירחם על המצב שלנו. עכשיו כבר זה נושא שמדברים עליו. ואולי אפילו מתברבים עליו. מי? כלם. גם אלו הנגועים בשנאת חינם. "איזה יופי של עם", הם אומרים. "המתגלה במלא הדרו בעת צרה". "מסלק את המחלוקות הקטנות", הוא והם אומרים. כאילו משהו הכריח אותנו, אותם להיות חולק קטנוני. הוא מרויח "קולות" ומה אנו כעם מפסידים?

אינני יודע לענות בודאות על שאלת הכותרת. בישיבה הייתי עושה מזה "חקירה למדנית". מהי האמת? האם

זו המתנגלית במצבי לחץ וקיצון. או זו הנמצאת בשגרה. מי אני שאקבע. העיניים מראות דבר אחד. הלב רוצה להאמין בדבר אחר. תן להם לשבור את "הראש".

רק לסבר את האוזן. "יִיָּסְעוּ מְרַפְיָדִים וַיָּבֵאוּ מִדְּבַר סִינִי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר וַיַּחֲנוּ עִם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַקָּר" (שמות יט, ב). כאיש אחד בלב אחד. אבל שאר כל החניות בתרעומות ובמחלוקות (רש"י על פי חז"ל במכילתא). ברפידים היתה תרעומת ומחלוקת. ואח"כ היו כמה מהמחלוקות הגדולות בהסטוריה היהודית.⁶ לגמרי להיפך. הצרות, הסכנות והפחדים שלהם הביאו למחלוקות. הפחד ממצרים. הפחד מעזיבת משה והשארותם ללא הנהגה. מלחמות מואב ומדיין. מלחמת עמלק (בזמן שאול) ועוד. ודוקא מעמד הר סיני וקבלת התורה ביטלה את כל המחלוקות והביאה לשלום (זמני בהחלט). מה קרה? רק כאשר יש ערך כל כך עליון וגבוה אשר כל שאר הערכים הפרטיים שלנו נכללים ונבלעים בו אז אנחנו יכולים להתאחד סביבו. זה היה במתן תורה. ובמדה פחותה בהקמת המשכן ומקדש שלמה. מקדש שני כבר נבנה על שנאה למרות היותו מפואר.⁷ אבל כשאנו רבים על ערכי היסוד. או על יסוד הערכים. איך לא יהיו מחלוקות. זה עדיין לא מוכיח שהאחדות אינה אמיתית. אנחנו עייפים ומותשים מהמחלוקות. בלימודים יש חופש גדול. בעבודה יש חופשה שנתית.

בישיבה יש בין הזמנים. ובמחלוקות? יש צרות. זה החופש שלנו. ה' ירחם.

אח"כ בא אדם חכם ואציל נפש (בליציניות) ואומר: הרי אנחנו עם כל כך נבון וחכם. אז למה אנחנו לא מוצאים את הדרך לעשות שלום עם הפלשתינאים? מה אגיד? קושיה טובה יש לו. יש לה כמה תירוצים, אבל הם תלויים במחלוקת. ואני כיהודי (סתם תכונה יהודית) אומר: הרי אנחנו עם וכו' וכו' אז למה אנחנו לא מוצאים את הדרך לעשות שלום אתנו? גם לה יש כמה תירוצים, אבל הם תלויים במחלוקת עוד יותר גדולה.

לסיכום: כל אחד יחליט לעצמו מה אמיתי ומה מזויף.

ה חַיִּים וְחַיִּים וְחַיִּים

למדנו שמות החדשים עלו אתם מגלות בבל.⁸ אנשי כנסת הגדולה נתנו את השמות. ומה היה קודם? השתמשו בלשון התורה שדברה על: החדש הראשון (ניסן), השני (אייר) וכיוצא בזה. לדוגמא: "וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה לְצֵאתָם מִצְרָיִם מִצְרַיִם בְּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן" (במדבר ט, א). "וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח בְּרִאשׁוֹן בְּאֶרְבֶּעָה עֶשֶׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֵבִים" (שם ט, ה על קרבן פסח). "בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּאֶרְבֶּעָה עֶשֶׂר יוֹם בֵּין הָעֲרֵבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ" (שם ט, יא על פסח שני).

אבל כאשר ביוני הפציצו את יולי גילינו פתאום שהכור הגרעיני העירקי נקרא "תמוז". כי הוא שם החודש המקביל ליוני. ישראל הפציצה אותו ביוני (1981). אז, יש לנו בכל זאת משהו משותף עם העירקים: חדש תמוז. אמנם הבאנו משם גם את התלמוד הבבלי אבל זה לא משותף. היו זמנים שדברו שם ארמית. אבל אצלנו בישיבה (בכלל בישיבות) עוד ממשיכים לדבר ארמית. למה תמוז? כי זה אחד מסמלי העבודה זרה שהם הכירו והשתמשו בו. הצרפתים קראו לו: אוסיראק. צירפו את שמו של אל המתים אוסיריס עם עירק ויצא להם אוסיראק. שוב עבודה זרה. נוצרים, מוסלמים ובכל זאת לא יכולים להתנתק מעבודה זרה. זוכרים את הבחירות שגורמות לתוצאות? בחרו עבור עירק את אוסיריס. ומה יצא? הכור הזה "אוסיראק" מת לעירקים. חבל שלא קראו לו: מרק (מוחמד עיראק) או שורוק (הבנתם כבר...), זה היה מקרב את הגאולה.

⁵ רש"י, רד"ק, נהרי"א קרא, מצודות דוד ועוד עפ"י התרגום: אֶתְכַנְּשׁוּ וְאֶתּוּ עַל עַמִּי, סחור סחור.
⁶ עגל, קרח, מרגלים, מעפילים, מתאוננים.
⁷ סיפור הורדוס והמקדש הוא ענין לעצמו.
⁸ תלמוד ירושלמי ראש השנה דף ו, ע"א.

אבל לא לשם כך באנו לכאן. אלא, מה לישראל ולאל הזה תמוז? אם כבר משהו משותף עם הבבלים שיהיה "נפט". מה להם לאנשי כנסת הגדולה (שהיו ביניהם הרבה נביאים וכולם צדיקים ויראים) ליבא מעירק שם עבודה זרה שיהפוך ברבות הדורות הבאים לכור גרעני? או טובה.

1 | שני סוגי עיונים, הם.

עין טובה. ולהבדיל, עין רעה. זה לא נושא למומחי עיניים שמציעים לנו להשתמש בליזר כדי לעשות עין טובה. אפשר לוותר על המשקפיים אבל זה לא הופך את העין ליותר טובה. גם לא את הראיה. כי אנו מדברים על הצורה שבה אנו מסתכלים על המציאות ומפרשים אותה. התורה מזהירה אותנו: "ולא תתורו אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם" ... (במדבר טו, לו) וזה חלק מפרשת ציצית אשר נמצאת באותה פרשה של המרגלים (שלח לו). והקדימה את העיניים ללב. כי העין רואה והלב חומד כידוע. אבל אם באזהרה מפני עין רעה עסקינן אז באמת כבר קדם הלב לעין. כי רצון הלב ללכת בדרך מסוימת (אג'דה בעד או נגד משהו) גורם לעין להסתכל בצורה מסוימת. העין תופסת תמונה שלימה ולא אוסף

פרטים. פיזית זה יעשה באמצעות המוח ומערכת העצבים בצורה מורכבת למדי. אבל מכיון שתמונה שלמה נבנית מחלקים שיש לצרפם ולתת להם משמעות לכן יש אפשרות להרכיב את הפאזל הזה באופנים שונים. במודיעין היינו מלמדים שלא כל מה שרואים הוא אכן כך. גם "הקוסמים" מלמדים את זה. ובמובן זה כל אחד מאתנו הוא קוסם או איש מודיעין. לכן מיחסים לעין תכונה של רעה

בתפיסת התורה, זה האם תפיסת המציאות שלך תואמת את רצון התורה או לא.

הזכרנו את ענין המרגלים בפרשת שלח. הם נאשמו בכך ש"ויציאו דַבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֶתְּהָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר יג, לב). דיבה כן, שקר לא. הם סיפרו מה ראו. "וכל העם אשר ראינו... ושם ראינו" וכו' (שם בפס' לב-לג). אבל הרי היו אתם יהושע בן נון וכלב בן יפונה. הם אמרו ההיפך הגמור: "עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה" (שם יג, לו). זה לא היה ויכוח של סוכנויות מודיעין שונות אלא של עין טובה מול עין רעה.

הויכוח הזה כביכול, קבע את ההסטוריה של דור שלם. דור המדבר. אבל אולי גם את זו של הדורות הבאים. בשאלה מי יהיו ראוים להיות יורשי הארץ.

5 | על הקשר בין העיונים ה'א' ל'ב'.

המרגלים יצאו לדרך בראש חדש תמוז. וחזרו אחרי ארבעים יום בט' באב. ואז היה הסיפור הנורא של הבכיה לדורות.⁹ וקביעת תאריך החורבן של שני המקדשים. כלומר רוב ימי המסע של המרגלים בארץ ישראל היה בחדש תמוז.

אולי זה מקרי? אולי. חכמים הבינו שזה לא. גם אנחנו נוכל להבין אם נוסיף ידיעה מפורסמת נוספת. שנה קודם (בשנה הראשונה ליציאת מצרים) היה חטא העגל. שאז כידוע נשברו הלוחות. וזה היה ב- יז לחדש תמוז.¹⁰ גם זה ארבעים יום אחרי שמשו רבינו עלה לקבל תורה בהר סיני, ב- ז' סיון. בסיון שמחה, בתמוז בכיה. גם זה מקרי? על כל פנים אלו היו שתי הטרגדיות הגדולות ביותר שקבעו והשפיעו מאד על ההסטוריה היהודית.

בספר יצירה נאמר:¹¹ המליך אות ח' בראיה... וצר בהם סרטן בעולם (מזל סרטן) ותמוז בשנה.¹² ובחלוקת יב השבטים על סדר הדגלים¹³ מתאים חדש תמוז לשבט ראובן שכחו בראיה: ראו-בן. רואים שכל הדרכים מפגישות את חדש תמוז עם כח הראיה. וזו הרוחנית, נפשית יכולה להיות עין טובה או רעה.

יש משהו ב"אור" של חדש זה המשפיע על העין ומטה אותה לרעה. אף שכמובן ישנה האפשרות לבחור בטוב.

8 | מה יש לעירקים עם תמוז. ומה זה משפיע עלינו.

"וַיָּבֵא אֹתִי אֶל פֶּתַח שַׁעַר בַּיִת ה' אֲשֶׁר אֶל הַצִּפּוֹנָה וְהִנֵּה שָׁם הַנָּשִׁים יֹשְׁבוֹת מְבַכּוֹת אֶת הַתְּמוּזִי". כך מתאר הנביא יחזקאל¹⁴ את המראה שהראו לו בבואה. אחרי החורבן, בישבו בבבל עם הגולים. הוא בית ראשון שנחרב כידוע על עבודה זרה. והראו לו את העבודות זרות שעבדו שם. "הנשים מבכות את התמוז" היתה סוג עבודה זרה. מי היה תמוז שעבודתו היתה בבכי (עיניים וראיה)? ולמה לבכות עליו? הרמב"ם¹⁵ מספר שראה בספר של עובדי עבודה זרה של הבבלים הקדמונים שתמוז היה נביא גדול ובעל כוחות. אשר המלך צויה להורגו והיו כל האלילים (או שלוחים וכמריהם) מתאספים אצל אֶל השמש ומבכים אותו. וזה היה בר"ח תמוז. ומאז כל שנה ביום זה הפך למנהג ובפרט הנשים היו מקוננות וכו'.

למה קוננו, כי הוא הנקרא תמוז על שם כח הראיה החזק של עבודה זרה שהוא לעניות דעתי יכולת העין רעה של עוות המציאות והשפעתה. ועל ידי כך שנהרג נחלש כחם. ובבכיתם עליו מוסיפים לו כח. כח העין

את ישראל, עם התורה. ואינם היחידים. לא הראשונים ולא האחרונים. כי באמת באמת בזה סוד אחדותנו. אשר קצת איבדנו.

9 | ואיך זה?

בדמוקרטיה, הרוב קובע. אבל במה שנוגע לבחירה אישית, לאמונה, לתקון העין לטובה, בזה אין שום כח לרוב או יתרון על היחיד. שהרי אנחנו האומה שנולדה מכח אברהם אבינו. והוא היה יחיד, ממש. נרדף, מושמץ, נשרף. והוא מעבר לנחר. וממנו, ההולכים בדרכו, צמח העם המופלא הזה. שכל רודפיו וצרייו לא יכלו לו.

■ הרב עמיחי הורוביץ
horovitz.tr@gmail.com

⁹ עפ"י מסכת תענית כט, א ועוד.
¹⁰ אשר בעקבותיו קבעו חכמים צום יז בתמוז.
¹¹ שם פרק ה' משנה ח'.
¹² אמנם בגירסת הגר"א מחליף תמוז עם סיון. דהיינו ראיה בסיון (וכל העם רואים את הקולות). והילוך בתמוז (שהלכו בו המרגלים לא"י). ולפי ערכנו זו כוונת ההילוך שגרם לראיה. עכ"פ הבאנו כפי המודפס בספרים.
¹³ דגל ראשון: יהודה, יששכר, זבולון. דגל שני: ראובן, שמעון, גד. הרי השבט הרביעי כנגד החדש הרביעי: ניסן, אייר, תמוז.
¹⁴ שם פרק ח' פס' יד.
¹⁵ מורה נבוכים חלק שלישי פרק כט. ע"מ שמי"ג בהוצאת הרב קוק.

תא משפחתי או אתה משפחתי

היא הנכס היחיד שנשאר ביציבותו. לפיכך עליך לבנות את קשרי המשפחה בטיפוח ובאווירה חמה, על מנת שיחזיקו מעמד לאורך זמן ובימים קשים. החסד, הנדיבות והעזרה ההדדית שמגיל קטן יוטבעו בנפש הילדים, הם שיתנו את חותמם על צורת המשפחה שהנך בונה.

בגישת חילופי

יחסי המשפחה מקשרים את הדור הקודם עם הדור הבא. בתוך ביתך אתה מחנך את ילדיך להערכה וכבוד. כאשר הילדים רואים את האב והאם מכבדים את הוריהם, האב מכבד את האם, האם את האב, ההורים את ילדיהם והאחים את אחיהם, הם לומדים מכך ומתחנכים אף הם לכבד את האב והאם. בזה אתה מנתב את מידותיהם הנמצאות להכרת הטוב שהיא יסוד בסיסי בחיי האדם. יוצא מכאן שאתה המרוויח העיקרי וכפי מעשיך להוריד יפעלו גם ילדיך כלפיד.

מן הדברים עולה, כי הגישה החיובית לבניית המשפחה נותנת כוח לראות את היופי, את חדות היוצר, את השימחה והנחת שמצוות "רבו" טומנת בתוכה. כשההסתכלות היא באור חיובי אין ה"תא" תופס מקום אלא "אתה הוא המשפחתי" והמשפחה היא אתה.

הרב בנימין שמיר
shamirbi.tr@gmail.com

נכון, שיש לו הורים אך אין לו בית הורים – שרק בו הוא יגדל ויהיה לאדם.

המשפחה אינה צומחת מאליה אלא יש צורך בהשקעה, טיפוח, לימוד וחקירה בנושא. כך מתברר שאתה הוא המעצב את המשפחה שלך. האחריות היא עליך ותפקידך להשקיע ולהתאמץ לבנות את משפחתך כרצונך. אתה הוא הנותן לה את צורתה האיכותית והנכונה. גן מהודר ביופיו או יצירה אומנותית מפוארת מעידים על עבודה מאומצת והשקעה מרובה של הבעלים מתוך חום ואהבה אין סופית ליצירה. חדות היצירה של מעשה כפיך תשמח אותך ותיתן לך כוחות לבניה מחודשת. כאן תפקידך בא למימוש. עליך לכוון, למתן, לתת כיוון שונה וטוב יותר.

"התפאורה" בחיים משתנה, המשפחה

את ידו להקמת בתים רבים ולשקוד על שלום החברה. רק כאשר הארץ תימלא בני אדם החיים בשלום יתקיים יעודה במלואו.

כבשה – הנו הרכוש. האדם נצטווה לרכוש את מוצרי הארץ ולשנות את טיבם למען יוכשרו למטרותיו. הרכוש מהווה כלי להקמת הבית ולקידום החברה. ערכו המוסרי של הרכוש רק אם הוא קודש לקידום הבית והחברה, ואל לו לאדם לבנות בית ולתמוך בחברה על מנת להרבות נכסים ועושר.

המשפחה שלי

רבו – הנו המשפחה המתרבה, ואין הכוונה רק ללידת ילדים, הטיפוח והטיפוח הפיזי שלהם במשך שנות התבגרותם, אלא ההתרבות עיקרה שיהיו הילדים מגלמים את צורת הוריהם מבחינה רוחנית – מוסרית. אשר על כן על ההורים לשתול ולפתח בבניהם ובנותיהם את מיטב כוחותיהם הרוחניים והמוסריים ע"י שמעבירים בחינוכם לצאצאיהם את תכונותיהם ומעלותיהם האישיות.

"רבו" מצוה אפוא על יסוד הבית והמשפחה, שרק בהם יצלח חנוך האדם. רק משנתקבלה מצות "רבו" ניתנה ל"פרו" חשיבות המוסרית הנעלה, לידה מתוך ברית נישואין ומסגרת של בית היא סם החיים לאנושות וסם המוות אם לא. אין הילד מתחנך על ידי אהבת הורים!

"בעולם" מדברים על המשפחה כעל "תא משפחתי".

המושג "תא" מעמיד את המשפחה באור עגום.

להיכנס לתא אף אחד לא מעוניין. המושג "תא" מעורר אסוציאציה של "תא מעצר" מקום קטן סגור וחונק, ומאידך משפחה הוא מקום חם, אוהב ותומך.

לצערנו, עזיבת צעירים את בית הוריהם, גירושין, ואי רצון בנישואין הם ראייה כי בדורנו פורקן עול חיי המשפחה הופך כמעט לגיטימי. ערך המשפחתי אינו עומד בראש סדר הערכים שלנו, גם ההגדרה "תא משפחתי" אינה פותרת את הבעיה ואולי אפילו יוצרת דחייה. הכרה והערכה בחשיבות חיי המשפחה יכולה לעורר אותנו להתבונן ואף לשנות דפוסי חשיבה.

המשפחה היופיו

בספר בראשית (א', כח') במעשה הבריאה, לאחר בריאת האדם (ביום השישי) כתוב: "ויברך אתם אלקים ויאמר להם אלקים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה וגו'" בפסוק זה ארבעה פעולות שנצטוו בו האדם על מנת למלא את יעודו: פרו, רבו, מלאו את הארץ וכבשו.

פרו – הנו הנישואין כדי להוליד פרי – הם הילדים.

רבו – הנו המשפחה המתרבה

מלאו – הנו החברה. זהו ציווי ליחיד לתת

כוכבי בוקד

אי שם בהתהוות הבריאה מתוך רחמים גדולים ואהבה רבה נקדו האור נכללו באותה הנה ראשונה אור בהיר הממלא כל פנה אור שכל פלו ענג וקרבה

יום אחד נפלה עליהם השכה והחשך היה נראה כמו גלוי נפלא החשך האיר כל נקדה להיות כוכב בתפארה פתאום כל אחד הוא מקור לאורה עם משמעות, שליחות ותכלית במסע

מציאות שהיתה נראית שלמה לאט לאט הרגישה חסרה כוכבי האור התגעגעו לתחלה הזמן בו נכלל כל אחד באותה הנה ועכשיו לכאורה האפלה בשליטה ובאפק לפעמים לא נראית התקנה חשכה שמסנורת את הראיה

למרות הידיעה שכל רגע השחר יכול לעלות בהפתעה וכוכבי האור יחזרו להכלל היכללות נפלאה באור אינסוף שממלא ועוטף כל הנה וחלילה לשכח שגם זה בהשגחה

תומר יעקובוב
tomery.tr@gmail.com

יסוד המאמר הוא על פי פרוש רבי רפאל שמשון הירש על התורה 1889-1808 מחכמי פולין ואשכנז, מגדולי רבני גרמניה, מנהיגה הגדול של יהדות גרמניה, הוגה, מחנך ונואם. השתלם במדעים באוניברסיטת בון והוכתר שם בתואר דוקטור. בשנת 1830 בהיותו בגיל 22 נתמנה רב המדינה באולדנבורג במחוז אינסברוק. ב1841 נתמנה רב המדינה בניקלשבורג, ב1851 נתמנה רב הקהילה החרדית בפרנקפורט וישב שם שלושים ושבע שנים. לחם בעוז ובתוקף במשכילים ובמתבוללים למיניהם שיכנע את הפרלמנט של פרוסיה להעניק ליהודים דתיים זכות להתבדל מהקהילות החופשיות חיבר פירושים מקוריים על התורה שיר השירים משלי תהלים פרקי אבות ועוד..

יפה כלבנה

כשמרץ ירוק, ספא קפה, כמה אטמוספירה וסנדביץ מקומה מלא - נרקמים לארץ אחת, חייב אצלנו משה חדש...

סיפור מלא פהגלה ורגש.

הדס נכנסה לגן בשמחה, שכחה כבר מזמן את הדרמה של לפני רגע, ואני, שוב באיחור... יום חדש מתחיל.

בערב, אחרי חיתולים, בקבוקים, מוצץ כחול מוצץ ירוק, סיפור קצר וקול צרוד, החלטתי שאני יוצא לנשום אוויר. אפילו שבחוץ די קר, התחשק לי לקחת כוס קפה ולשבת קצת במרפסת, בשקט.

התיישבתי על כיסא פלסטיק מתחת לשמים השחורים. עננים כבדים שטו למעלה מכסים על הכוכבים, נראה שעומד לרדת גשם. מרגישים את זה באוויר, בנשימות, ברוח. אני מצמיד את כפות ידי לכוס החמה ומביט באדים העולים מהקפה ומסתלסלים באויר הקר, מתמוגגים לתוכו ונעלמים. כד, בין החום של הכוס לאוויר הקר, בין האור שבחלון לחושך של הלילה ובין הרעש של היום לדממת הלילה, נזכרתי בהדס. איך היא הצליחה בשלוש וחצי דקות לשגע אותי...

איזה יצורים מצחיקים הילדים האלו... רגע אחד מחליטים שנמאס להם ממה שהם כל כך אוהבים ורק רוצים משהו אחר חדש, ורגע אחרי זה רוצים דווקא את הדבר הקבוע, דווקא המוצץ הירוק, ולא מוכנים בשום אופן לקבל משהו אחר... השתעשעתי במחשבה הזו כמה שניות עד שעצרתי את עצמי...

מה אני בכלל בא בטענות?! הרי גם אני כזה... יש לי דברים שאני לא כל כך מהר מוותר עליהם ומוצד שני יש המון דברים שאני אוהב לגוון בהם, אין בזה שום

טוב... זה נחמד, אבל מה אני עושה מזה כזה עסק - ככה זה בטבע! גם העץ מתחדש בעלים חדשים מעונה לעונה...

אני מקרב את הספל לקחת את הלגימה הראשונה, ריח הארומה העדינה עולה באוויר הקר... ו... רגע לפני הטעימה קופצת לי לראש מחשבה "ראית פעם קוף שנמאס לו מבגנות!..."

מה בגנות עכשיו?! אני עסוק בקפה ולא בקופים! אני מנסה לסלק אותה מראשי אבל ללא הועיל, והיא בשלה "ומה אם חתולה שרוצה להחליף גוון לפרווה - ראית?..."

לא, לא ראית! אבל עץ שמחליף עלים ראית! וגם גולם שהופך לפרפר ראית! - יותר חידוש מזה! המחשבה המטרידה שתקה.

אבל רק לרגע... "זה לא חידוש" היא מגרדת לי בראש, "עלים ופרפר, זה לא חידוש! זה דרך הטבע שלהם, אין בזה שום חידוש באמת..." הצלחתי להתבלבל קצת, אז מה כן חידוש ומה לא חידוש?...

אני שט במחשבות האלו יחד עם העננים השחורים, ולפתע היא מופיעה... איזה יופי! הלבנה.

באמצע השמים השחורים. מאירה את הלילה באורה העדין. רק לפני כמה ימים ראיתי אותה דקה כזו וכבר היא הספיקה להתמלא. סימן שהזמן רץ.

הנה, מצאתי! הלבנה מתחדשת! כל יום היא משתנה, מתמלאת ונחסרת מחדש לחדש, כל יום לובשת צורה חדשה! נכון... אפשר אולי לומר שזה הטבע שלה... אבל נראה שהיא היחידה שכל הטבע שלה זה התחדשות! כל הזמן להתחדש, כל יום! אני מביט בה רגע בפליאה, מנסה להריץ בראש את כל מה שאני מכיר בטבע, ארץ ושמים, דגים וחיות, צומח ודומם... אם יש עוד בריה כזו מיוחדת שכל יום משתנה, כל יום מקבלת צורה חדשה - אחרי זמן נעלמת ולמחרת כאילו נולדת מחדש... נראה שלא.

מעניין...

אז מה הסיפור שלך, גברת לבנה, שאת כל הזמן מתחדשת? את לא יודעת שאין חדש תחת השמש?... שאלתי בחיך, משועשע מהשאלה...

"נכון" היא ענתה, "באמת אין חדש תחת השמש, אבל מעל לשמש, יש חדש".

תשובה מפתיעה! אני מודה... אך לא ויתרתי! סליחה אם זה פוגע אבל אם כל הכבוד את נמצאת הרבה מתחת לשמש! "זה תלוי" היא אמרה, "תלוי מאיזה מקום מסתכלים".

ענן שחור התקרב לעברה, איים לכסותה, הי! למה את מתכוונת? אך היא כבר הסתתרה לה מאחוריי.

חבל, זה התחיל להיות מעניין. מה הסיפור של הלבנה הזאת, איך היא יכולה להיות מעל לשמש? מה היא לא למדה אסטרונומיה בסיסית.

הקפה החדש כבר התחיל להתקרר, אני מקרב אותו לקחת סוף סוף לגימה ראשונה.

"מה החלטת פתאום לדבר אלי?" הרמתי את העיניים, הענן עבר והנה היא שוב מאירה את השמיים השחורים.

זה בגלל הקפה הזה את רואה, רציתי להתפנק קצת במשהו חדש וכך התגלגלתי לחשוב על חידושים... ואז את הופעת פתאום באמצע המחשבות שלי! מה העניין שלך שאת כל הזמן מתחדשת? לא ראיתי כמוד בכל העולם!

"אני שמחה ששמת לב... בדרך כלל אין לכם, שם למטה, זמן להרים את העיניים לשמים, אתם עסוקים כל היום. ואם כבר מרימים אז זה מסתכם במילים "איזה יופי", אבל לחשוב עלי קצת יותר מזה אין לכם זמן... אז אני שמחה ששאלת, כי יש בי הרבה יותר מסתם יופי..."

את יודעת... אמרתי, נראה לי שרוב האנשים פה למטה לא כל כך רגילים להסתכל בכל מני דברים בעולם ולשאול למה זה ככה, אולי כי זה פשוט להם שזה ככה וזהו... ככה זה בטבע וזהו מה יש עוד לשאול... אולי זו מחשבה קצת מוזרה אבל

תמיד הרגשתי שכל מה שיש בעולם בא ללמד אותי משהו.

אבל עוד לא ענית לי - מה הסיפור שלך?? אל תתחמקי...

"אני אגלה לך", היא אמרה. "אולי כי שאלת גם תוכל להבין. אני פה להזכיר, להזכיר לך דבר גדול מאוד..."

להזכיר לך, שכל העולם כולו מתחדש. מתחדש תמיד, כמוני, בכל יום, בכל רגע ורגע, כל מה שאתה יכול לתפוס - הכל מתחדש! רק שמהמקום שאתה נמצא, שם למטה, לא רואים את זה ככה סתם בעיניים..."

הרגשתי קצת לא נוח בכסא הפלסטיק, מה היא רוצה ממני הלבנה הזו? מה היא אומרת בכלל? כל העולם מתחדש! איזו מן מחשבה זו? נס קפה חדש אני מבין! אבל שהכל מתחדש? היא רק עושה לי חשק להכנס הביתה לאכול ארוחת ערב בשקט...

"מה יש פה שמתחדש?" אמרתי, הרי עולם כמנהגו נוהג, לטבע יש חוקים משלו, הכל קבוע וידוע - שמש זורחת שמש שוקעת, הרים ניצבים על מקומם, קופים אוהבים בגנות תמיד והעץ מחליף עלים קבוע כל שנה...

נכון, אני מודה שבני האדם קצת מוזרים בעניין הזה, שהם כל כך אוהבים דברים חדשים אפילו כאלו שלא היו להם מעולם... אולי זה גם איזה טבע מיוחד כזה...

אבל לומר שכל העולם מתחדש? שאבנים וסלעים מתחדשים? איזו מן אמירה זו!

כבר התחלתי להריח את החביטה מכיוון המטבח ולדמיין את לחמניית הקמח המלא יוצאת מהטוסטר החם... נראה לי שהגיע הזמן לסיים את השיחה הזו עם גברת לבנה.

הבטתי בה ואמרתי, תשמעי, אני לא יודע על מה את מדברת. את מרחפת לך אי-שם בשמיים, אבל אני פה עם רגליים על הקרקע. אז בואי נוריד את המסכה... הרי שנינו יודעים שאת לא באמת מתחדשת, את רק מחזירה את האור של השמש ואין שום חידוש באמת! זו רק אשליה כזו -

שנעלמה, שדמעה יורדת על לחייה הלבנות.

חבל, לא רציתי לצער אותה כל כך. נכנסתי הביתה. כבר היה קרוב לחצות, כולם ישנים. מחר יום עבודה וצריך ללכת לישון. זירזתי את עצמי.

אני שוכח עכשיו מכל הסיפור הזה ומהשיחה הזו וחוזר חזרה לקרקע הבטוחה שלי. סוג דיבורים כאלו עושה אותי ממש רעב! הדבר היחיד שבא לי עכשיו זה ארוחת ערב שקטה ומסודרת לחזור למשור נורמאלי.

תוך רבע שעה כבר הייתי על הספה מול הטלוויזיה בנעלי בית וטרנינג, בצלחת שני סנדביצ'ים שמנים עם חבית בצל, עלי חסה, פרוסות עגבנייה ומלפפון חמוץ.

אך! אין כמו בית! הקירות מסביב כל כך יציבים! הריטי העץ ניצבים במקומם והספה כל כך נוחה ומפנקת...

הושטתי יד לשלט, מה כדאי לראות שיוסיף לאווירה הביתית הבטוחה הזו... אני יודע! ערוץ המדע!

אולי יש איזו תוכנית על שכבות סלע או מאובנים בני מיליארד שנה – זה בטוח יחזיר אותי לאיזון..

על המסך קפצה הכותרת "סוד חקר האטום". מצוין בדיוק מה שרציתי! לרקע הדמיה תלת ממדית של חלקי האטום נשמע קולו העבה והברור של הקריין "האטום. אבן היסוד של החומר.

מהחומרים הקשים בעולם עד לגזים הדלילים ביותר – הכל מורכב ממולקולות של אטום. מהלבה שבמעמקי כדור הארץ עד לדם שזורם בגופנו – היסוד של הכל הוא האטום. מה סודה של אבן הבנין של היקום?"

נשמע מעניין חשבתי, ולקחתי ביס גדול מהסנדביץ' הראשון..

במרכז המסך הופיעה כדור אדום קטנטן וסיבובו הסתובבו כדורונים צהובים, משאירים שובל של אור כמו כוכבי שביט, "בלב האטום נמצא הגרעין. סביבו נעים

רכיבים חשמליים הנקראים אלקטרונים. מהירות תנועתם של האלקטרונים קרובה למהירות האור! ומסלול תנועתם מקיף את הגרעין מכל צדדיו, כך מתקבלת צורתו הכדורית של האטום. מהירותם האדירה של האלקטרונים יוצרת מעין ממשות לכדור האטום – כאילו היה כדור מלא וקשיח, אמנם למעשה, מאחורי המעטה הכדורי, האטום כמעט ריק לגמרי! הגרעין שבמרכזו כל כך קטן ביחס למעטפת הכדורית שנוצרת מתנועת האלקטרונים – כמו יחס הגודל והמרחק בין כדור הארץ לשמש!"

לקחתי עוד ביס גדול מהצד של המלפפון חמוץ. נראה לי שלמדתי את זה בשיעורי פיזיקה בחטיבה. אני ממש זוכר את זה! הקריין המשיך. "מה הכח שמניע את

אותם אלקטרונים במהירות – על כזו ובתנועתם האין סופית – זה עודנו תעלומה בעולם המדע. באופן תיאורטי, אילו היה כח זה פוסק, ברגע אחד, כל היקום האין סופי שלנו היה נעלם כלא היה!

חיבור האטומים אחד לשני יוצר מבנה מולקולארי ו..."

כבייתי את המסך. כבר התעייפתי לשמוע. המשכתי עם הסנדביץ' השני בתוך דממת הלילה, שמלאה את חלל הבית.

המחשבות התעופפו לי בראש כמו פרפרי לילה קטנים, חידושים.. קופים.. אטומים.. טבע.. לבנה.. נס קפה..

פתאום, בלי שום סיבה, הכל התחבר! כמו בסרט, המחשבות של הערב מתוך המוצץ של הדס, עם כל מה שאמרה הלבנה ועם התוכנית הזו על סוד האטום! הכל התחבר לי יחד..

כבר מהחטיבה ידעתי שכל הבריאה מורכבת מאטומים אבל אחרי מה שהלבנה אמרה זה פתאום ממש

מפליא.. יש כח שכל הזמן מניע את העולם מבפנים! ממקום שהעיניים לא רואות... אפילו חתיכת מקל

יבש, אם מתבוננים בה פנימה זה הכל אין סוף אלקטרונים שמסתובבים במהירות אדירה בכח כלשהו. זה

מדהים.. יש כח שמניע את כל העולם כולו כל רגע

– תמיד! "ערוץ המדע" הראה את זה!...

פתאום המון שאלות קפצו לי לראש, התוכנית הזו על האטום שדווקא עכשיו הופיעה במקרה והחבר'ה בבית הכנסת, מאיפה הם יודעים כבר אלפי שנים שיש כח

שמחדש ומקיים את העולם בכל רגע! הרי את האטום גילו רק לפני מאה שנה! וגם מה זה הכח הזה בכלל

שאם יפסיק להניע את האלקטרונים אז כל העולם יעלם ברגע!

אבל יותר מהכל הסעירה אותי ההרגשה שמלאה אותי פתאום – שזה ממש! זה אמיתי! לא רק מצגת תלת ממדית במסך אלא אני! הגוף שלי! הבית! הכל!

הבטתי בכפות הידיים שלי, בהיתי בהן רגע ארוך – הכל אטומים! הכל תנועה של אלקטרונים! הרגשתי מוזר. כאילו אני נמצא.. אבל לא נמצא.. מה אני בכלל! והקירות של הבית.. והספה..

לא ידעתי מה לעשות עם כל המחשבות המוזרות האלו. ואיזו משמעות בכלל יש להן, אבל הן העבירו בי צמרמורת... אולי שעה, הבטתי בחלל הבית במחשבות על העולם ועל עצמי ועל בכלל.. עד שקמתי למרפסת.. אפילו כוס קפה לא היה לי ראש להכין. רק הבטתי לשמיים וחכייתי שהעננים יתפארו.

"כבר הרבה זמן שמצטה עננים סמיך כיסה את כל פני השמיים. נע לאיטו כאילו יש לו את כל הזמן שבצולם. כאילו שאין פה אף אחד שעומד ומשתוקק שהוא יעבור כבר.."

אבל לא הייתה ברירה, רק את השפה הזו אתה מכיר..

מה שכן ראיתי, זה משהו על כל צורת העולם. שמבחוץ הכל נראה קבוע ובלי שום שינוי, אך מתחת לפני השטח יש כח שפועל, שמחייב ומחדש את הכל.. אתה מבין, כך כל צורת העולם הזה, ההנהגה האמתית של העולם נסתרת והיא מכוסה במעטה של טבע קבוע. היית צריך לראות שאתה לא יכול לסמוך כל כך על העיניים שלך.. יש הרבה אמות בעולם שהעיניים לא מראות לך..

זה באמת מדהים, לחשתי.. להבין את זה.

אפילו אני בעצמי, כלפי חוץ נראה די "קבוע" כמעט ולא משתנה, רק השנים משנות את המראה שלי מעט מעט, אבל מבפנים – אין ספור מערכות פועלות!

ממש מעניין.. בחוץ קבוע ומבפנים מתחדש. "נכון, גם זה חלק ממה שאני מדברת עליך".

אבל אחרי הכל, אני לא מבין, מה את באמת רוצה, בזה שאת מראה לי את כל זה שם למעלה בשמיים?

מה יוצא לי מכל הדברים הגבוהים האלו..? אנחנו רק מדברים באוויר או שיש איזו קרקע לכל הדבר הזה..? כבר אמרתי לך שאני אדם ריאלי.

"אתה צודק. יש גבול לכמה שאני מסוגלת לגלות לבן-אדם. סוף סוף אני בשמיים ואתה בארץ. המרחק בינינו רב.

יש לי בת בארץ. כל עמי העולם, כשראו את יופייה, קראו לה "אֶסְתֵּרֶה", שפירושו יפה כלבנה. הם קראו לה על שמי.

הם צדקו. אך הם לא הבינו כלל את העומק שבדבריהם. רק ראו את היופי לבד, רק את מה שנראה מבחוץ..

אך אני ידעתי, וגם עמה של ביתי ידע, את מה שמאחורי היופי הזה, את הסוד של יופייה.

כי כל יופייה היה במה שהסתירה. ובהסתר שגילתה..

ביתי מסרה את נפשה לגלות לך ולכל בני עמה את הדברים האלו שדברנו. את מה שנשלחתי לעשות בשמיים היא עשתה בארץ.

ממנה, אולי תוכל יותר להבין.. היא יותר קרובה אליך ממני.

אבל לפני שאני מספרת לך עליה אני רוצה שתבין דבר חשוב. דבר שרואים רק מלמעלה.."

חכייתי... וחכייתי... כבר הרבה זמן שמעטה עננים סמיך כיסה את כל פני השמיים ונע לאיטו כאילו יש לו את כל הזמן שבעולם, כאילו שאין פה אף אחד שעומד ומשתוקק שהוא יעבור כבר..

כנראה שנרדמתי כי התעוררתי לקולה של הלבנה. "חשבת שהשיחה בינינו הסתיימה באופן סופי" אמרה.

גם אני חשבת, אמרתי. ראיתי תוכנית בערוץ המדע על אטומים! אמרתי בהתרגשות, והרגשתי קצת כמו ילד קטן..

"אה... בגלל זה אתה כל כך זוהר..." נימה של אכזבה נשמעה בקולה, "מה שראית שם זה רק קצה קצה של משהו.. לא זה החידוש שאני מדברת עליו.

שלא תחשוב בכלל שיש איזו באר שאתה זקוק לה...
הנה יש לך חשק להתחדש? המדפים מלאים שוקולדים חדשים! יש לך חשק לדעת משהו חדש? הנה, שלושים מגזינים ועיתונים בכניסה למכולת רק תבחר! נרגעת... בערב תרצה עוד, אל תדאגו יש מי שידאג שלא יחסר לך, הנה קניון חדש נפתח לא רחוק... אלו חידושים של תעתוע. מים רדודים. נהרות ואגמים שסביבך כל הזמן. רק אל תחשוב על באר.

אבל אם לא תחפוץ באלו, כי ראית... ראית את מה שהעיניים לא מראות, ראית שהכל תעתוע... ותצא למסע למצוא את הבאר הנסתרת לשתות מממיה המתוקים, אז, אם תזכה ותצליח בדרך ותמצא אותה, אז היא תכנס ללבך ויהיו מימיה זורמים בגופך כדם ויפקחו עינייך לראות. אז תראה את העולם פועם בכל רגע, כולו חדש, כולו רצוף אהבה.
לבחירה הזו נבראת שונה מכל שאר יצורי העולם. משתוקק תמיד אחר התחדשות. לבחירה הזו אני מרחפת פה למעלה, משתנה כל הזמן לנגד עינייך. להזכיר לך שיש חידוש גדול ועמוק הרבה יותר ממה שרואים שם למטה. להזכיר לך שיש באר

הרגשתי שאני ממש רוצה להבין את מה שהיא מתכוונת לומר לי עכשיו. עצמתי את העיניים ונתתי לקול שלה להיכנס פנימה ללב.
"כבר ראית בעצמך, ראית שיש בך תכונה מיוחדת במינה, שאתה שונה בה מכל שאר היצורים על פני האדמה. יש בך השתוקקות אדירה להתחדשות! לחידוש! זה רק בך. החל ממה ללבוש בבוקר ומה להכין בסנדביץ' ועד לידיעת חידושים בדברים אף רחוקים ממך מאוד. בוקר, צהריים וערב אתה צמא וזקוק להתחדשות! כי ההתחדשות היא בנפשך! היא בנשמת חייך... הרי בלי שום חדש בחיים – החיים שלך בעצמם מאבדים טעם...
הדבר הזה מיוחד בך מכל שאר הבריות. אתה מבין, נבראת כך באופן כזה, זה לא סתם...
נבראת כך כי רוצים ממך משהו. רוצים שתתחבר. שתתחבר להתחדשות האמיתית שבעולם, זו שלא רואים בעיניים לבאר של מים חיים עמוקים ומתוקים... מים שמי ששותה אותם חיי לנצח!
כי סוד ההתחדשות האמיתית הוא נצח...
אך הבאר הזו היא נסתרת.
רק אם תבחר לראות, לראות מעבר למה שהעיניים מראות, תוכל לראות אותה... וכבר ראית שיש דברים בעולם, שלא רואים בעיניים.
הבאר הזו היא אחת ויחידה. ואמנם שהיא בכל מקום ובכל רגע משקה ומחייה את כל העולם, אך היא נסתרת, לא כמו כל הנהרות והאגמים שאתה רואה סביבך בכל מקום שמלאים בדברים "חדשים", כי אלו – מימיהם מים רדודים – אלו חידושים של תעתוע, חידושים כוזבים. נכון, הם לפניך כל רגע והם יכולים להרוות לך את הצמא, אבל רגע עובר ושוב אתה מרגיש צמא... שוב מרגיש בצורך... אין בהם מים חיים, מים של נצח שמי ששותה מהם מרגיש שהם חלק ממנו לעד! הם, רק כנסיים ויוצאים, להשקיט לרגע את צימאונך.
הם פה כדי שלא תלך לחפש באר..

אחת נסתרת שעליך לחפש...
השמש זורחת לך בכל יום מאירה לך את העולם, הכל נראה לך חדש! הניצן שעל העץ, העשב הרענן שבגינה, שלולית הגשם על המדרכה והעיתון היומי בפתח הדלת, הכל נראה חדש... זו השמש שמראה לך! אל תאמין לה! זה הממשלה שלה שתחת השמש – אין שם חדש באמת! זה הכל טבע, טבע שחוזר על עצמו כל הזמן כמו גלגל, רק נראה כחדש אך יום עובר, חודש עובר, וכל אלו נעלמים כאילו לא היו... אתה מבין, בזמן של היום, כשהעיניים שלך רואות ברור, שם היא נמצאת ומראה לך, שם היא שולטת בך.
על זה אמר בני שלמה "אין חדש תחת השמש"; תחת כל מה שהשמש מראה. ואני כבר אמרתי לך, שההתחדשות האמיתית היא נצח.
אבל אל תבין לא ככך, אני לא חושבת שום דבר רע על השמש... היא יקרה לי מאוד... וגם אתה צריך אותה – כי היא נותנת חיים בכל הטבע שאתה חי בו. רק, שאת מה שהיא מראה יותר קל לך לראות... ואת מה שאני מראה לך יותר קשה לראות...
אבל החיים שלך תלויים בזה, אם הם יהיו חולפים כמו כל חידושי הטבע החולפים או שיתחברו עמוק פנימה לנצח..

אתה מבין... אני מאירה לך בלילה מהאור של השמש, אני מראה לך את הצד בשמש שלא רואים ביום... שכל הטבע הרגיל שהשמש מראה לך – באמת הכל מתחדש מבפנים, ממש כמוני! רק שיום אתה לא יכול לראות.
אתה מבין עכשיו, למה אני מאירה בלילה, כי בלילה העיניים שלך פחות מסונוורות מאור השמש...
בלילה אתה יותר יכול להבין... כאן, בלילה, זה הזמן שלי לגלות. ובאמת, אתה צריך את שתינו, לשמש שתתן חיים בטבע שאתה חי בו ולי, שתזכור שיש עומק בחיים שלך – הרבה מעבר לכל הטבע שאתה רואה בעיניים...
ואם תבין את זה אולי גם תוכל להבין למה הזמן של "היום" והזמן של "הלילה" הם יום אחד, שניהם יחד זה אחדות אחת...
כי באמת שתינו נשלחנו בשליחות אחת. יחד אנחנו מראות לך את צורת העולם, שמבחוץ הכל נראה קבוע אך מבפנים יש כח נסתר שמחיה ומנהיג את הכל.
כבר ספרתי לך שיש לי בת בארץ, שמסרה נפשה ללמד את עמה את הדברים האלו. ודווקא לעמה. כי היא מעם מיוחד במינו. עמי העולם קובעים את זמנם, חלקם לפי השמש לבדה, 365 ימים בשנה, וחלקם רק על פי...
אבל רק עם אחד, שונה משאר האומות, מתעקש לשמור על דרכו, העתיקה מכולם ולקבוע את זמנו דווקא על פי שתינו... כשאני נולדת מחדש גם הם למטה מתחילים חודש חדש ובכל תקופה ותקופה מעברים את השנה על פי החמה.
ואף על פי שהרבה יותר פשוט ונוח לקבוע רק על פי אחת מאתנו, מעולם הם לא עזבו את דרכם ואף מסרו את נפשם לא פעם על הדבר הזה.
זה לא סתם.
העם הזה יודע את הסוד.
העם הזה מכיר את הבאר.
הבאר הזו היא חיי. לכן הוא גם חי לנצח.
עכשיו אתה מבין גם למה אני מדברת אתך. אל תחשוב שעם כל אחד אני מדברת. זה רק בגלל שאתה מעם מאוד מיוחד..
ביתי כתבה לך ספר.
ספר שכולו חידוש, כולו נצח. זכרו לא

יאבד לעולם.
"מגלת אסתר" היא קראה לו.
לגלות לך את ההסתר, את מה שמסתתר מאחורי ה"עולם".
תקרא, אתה כבר תראה...
תראה ממשלה גדולה שמושלת בכל העולם על מאה עשרים ושבע מדינות! ותראה בתוכה שר גדול ומצליח, שעולה מעלה מעלה מעל לכל השרים, עולה להיות לימינו של המלך, לאחוז בשלטון העולם.
יש עם אחד קטן, מפורד ומפורד בין כל העמים, שאותו חפץ אותו השר להשמיד... אתה תראה, איך הוא זומם את זממו בתכנית מסודרת, עד שבצהרי היום את אשר זמם הוא עוד רגע מסיג. ונכתב ונחתם בטבעת המלך את אותו עם חשוך וקטן להשמיד.
כן. אתה תראה איך השמש זורחת לו לאותו שר והמזל משחק לו, נראה שכלום לא יוכל להשתנות, הרי את מה שנכתב בטבעת המלך אין להשיב... והכל ברור ובהיר תחת השמש.
וכך מתקדמת התכנית למופת.
אך לפתע משהו משתבש... דברים קורים מסביב שלא היו עולים על הדעת... מקרה, ועוד מקרה... כן אתה תראה...
וכל תמונת המציאות מתהפכת על פיה לנגד עיניו המשתוממות של אותו שר, וכאילו השמש שוקעת לו באמצע יום בהיר ובמקומה אני עולה להאיר.
המציאות מתחדשת בלא שום הגיון, איזה כח נסתר מנהיג את הכל בתכנית חדשה. אתה תראה, ואם תראה באמת, גם תבין... שכלפי חוץ הכל נראה קבוע אין אפילו צל של שינוי, אבל זה רק נראה... כי כך בחר מלכו של עולם, שלעיניים, יהיה כסאו נעלם.
אבל כשיש בת אחת למטה בארץ שקוראת לו מתוך החושך של העולם, אז הוא לא שותק.
הוא לא שותק כשמשהו עם עמו מתעסק. אתה תראה... כשהעם שלו קורא לו מתוך החושך של העולם, כשבטבע נראה שאין כבר שום סיכוי לכלום, אז יורדת המסכה, ומלכותו של המלך מתגלה בעולם לנגד כולם. אז, המלך לא שותק. אתה תראה.

לא רחוק היום שהחשכה תסתלק לגמרי והעם הזה שהולך בתוך החושך – יראה אור גדול! וגם אני, היא אמרה והיה נראה לרגע שאורה הבהיק יותר מתמיד, גם אני עתידה להתחדש כמותם, להתחדש באמת! באור משליו עד שהלילה יאיר כמו יום...
ענן שחור וכבד הגיע משום מקום וכיסה את הלבנה ממני.
נשארתי לרגע מביט בשמים השחורים. הקול שלה, עוד הדהד בראשי.
נכנסתי הביתה וסגרתי את הדלת. אני חייב שקט, לתת למחשבות להירגע.
לא הבנתי את כל מה שהיא אמרה. אבל הרגשתי, שיש לי הרבה להבין.
עד שהמים רתחו בקומקום נגשתי למדף הספרים. בטוח יש כאן איפה שהוא מגילת אסתר. מאחורי ספרי הילדים מצאתי תנ"ך קטן מאובק שקבלתי פעם אולי בצבא.
בדרך מהמטבח לסלון, עם כוס קפה חם ביד אחת ובשנייה תנ"ך קטן, עברתי ליד חדר הילדים. הדס הייתה שקועה בשינה עמוקה מכוסה בסמיכת פוך ורודה, ממש מלאך קטן.. נכנסתי והתיישבתי לידה. כל כך רוצה לחבק אותה אבל לא להעיר.. בשקט בשקט לחשתי לה, הדסי.. מחר את תוכלי לבחור איזה מוצץ שאת רוצה! וגם את מה שאת הכי אוהבת בסנדביץ'!
זה בגלל שאת מעם מאוד מיוחד..

רועי גורביץ'
roig.tr@gmail.com

"זה הכי קל בעולם פשוט להוציא אותו משם, לחבק אותו ולהפסיק תוך שניה את הבכי, אבל זה לא נקרא לאהוב אותו זה נקרא לאהוב את עצמי"

■ גוי שבת

ערב שבת, 11 בלילה, שלוות עולמים. פתאום אשתי אומרת "שי, נראה לי שזה מתחיל", "את לא רצינית", "אני נראית צוחקת" היא אומרת - מצביעה על שלולית מים במסדרון. אני מרים את הטלפון "הגעתי לאחמד?", "כן, שבת שלום", "אנחנו צריכים לנסוע לבית חולים", "תוך חמש דקות אני מגיע". אנחנו מגיעים לחניה, לרגע אני מתבלבל, ליד המונית מחכה אדם עם כיפה שחורה גדולה, זקן וחולצה לבנה. "לא לבתוך דלתות, רק אני בותח שלא תדליק את האור". בדרך לבית החולים אני מתכווץ במושב האחורי. שבת. אני נוסע באוטו, עם כל ההיתרים ההלכתיים, אבל עדיין הרגשה מוזרה. כשמגיעים לביה"ח אחמד ממחר לפתוח לנו את הדלת "יאללה שיהיה בשעה טובה, בן זכר בעזרת השם". חמש עשרה שעות, הרבה כאבים ותפילות אח"כ אני מחזיק ביד תינוק, מייבב בלחש, לא צועק, נראה מעט נעלב, "כן ידידי, ברוך הבא, הגעת למקום קצת פחות טוב מזה שעזבת, תשתדל להפוך אותו לטוב יותר, אנחנו נעשה כל מה שאנחנו יכולים לעזור לך, זה לא הרבה, אבל השם יעזור לך ידידי", הוא מעט מתפייס אבל פולט עוד גניחה קלה. תינוק אותיות תיקון, רחם אותיות מחר ומלשון רחמים. רחמים שמולידים מחר, תיקון שנוגד מרחמים.

שבוע אח"כ ניגשתי לאחד מהרבנים בישיבה, שאני יודע שגם לו נולד בן בשבת ושגם הוא נאלץ לנסוע. "לא היה לך מוזר לנסוע באוטו בשבת?" אני שואל, "מה מוזר?", "בכל זאת, שבת", "מי אמר שאסור לנסוע בשבת?" הוא שואל, אני נבוכ לרגע - "מה זאת אומרת, כתוב בתורה", - "מי שאמר לא לנסוע גם אמר לנסוע, מה שווה לך הציווי הזה יותר מזה?" הסתובב והלך. כל כך פשוט.

■ חום ואהבה

אביתר בן חצי שנה, המושג "אהבה שאינה תלויה בדבר" רוקם בכל יום עור וגידים. אנחנו אוהבים אותו בלי גבול, בלי שום קשר לאם מקבלים ממנו בחזרה, ללא שום תלות במעשיו, או בקשיים הכרוכים בגידולו.

יום אחד חלה, שוכב במיטה, חום גבוה, חלוש וחסר אונים, תרופות להורדת החום לא השפיעו, גם לא כל מיני תרופות סבתא, אשתי אווזת תהילים מודאגת, המדחום מצפצף, הצג מראה 40 מעלות, לילד בגילו זה ממש מסוכן, אחרי שהתקשרנו למוקד הרפואי אמרו לנו שחייבים לעשות לו אמבטיה קרה. אני ניגש למיטה שלו, הוא מביט בי בתקווה, מרים אותו בזרועותיי, הוא מתרבל בתוכי, מתמסר אלי בבטחון גמור, גם כשאני

שקשה לו עם זה שהתחלתי להניח תפילין בבוקר ולהביא לדירה כל מיני ספרים עם עטיפה חד גונית. כבר כמה שנים שזה ככה, בהתחלה עוד היו מתפעלים אח"כ התחילו להדביק תוויות: "שטחים פתוחים. לא נגרם נזק לנפש או לרכוש... ותחזית מזג האוויר למחר..."

עד שבוקר אחד ... **יום** ... אני מתעורר בבהלה, לוקח לי כמה שניות להבין שאני באמת ער, משב רוח קל וקולות הרחוב חודרים מבעד לזגוגית החלון המנופצת של חדרי, לוקח לי עוד כמה שניות להתאפס על עצמי, מהרחוב למטה נשמעות צעקות. נועל נעליים ורץ לדלת, לרגע נעצר בפתח, חוזר, לוקח את המצלמה ורץ לכיוון הקולות. תוך כדי ריצה מתערבבות לי בראש רגשות פחד עם התרגשות, זה פעם ראשונה שנוחת קאסם באמצע שכונת מגורים, מחשבות על האפשרות ל"סקופ" עיתונאי שיקפיץ אותי ממדשאות הסטודנטים לכותרות העיתונים. אני מתקרב להתקהלות של אנשים מסביב לשתי דמויות השוכבות על הרצפה, מבין רגלי האנשים מבצבצות להן נעליים קטנות של ילד קטן, לצידן של נעליים גדולות של סבו. אני מנסה להרים את המצלמה אבל הידיים מסרבות לנוע. מרחוק נשמעים קולות אמבולנסים וניידות משטרה. קפוא במקום, מעורפל. חולפות עוד כמה שניות, אני נסוג אחורה וחוזר לדירה. מתיישב על הספה ומדליק סיגריה, מחשבות מציפות אותי. לפתע אני מבחין במין חתיכת ברזל שתקועה בשטיח, מתכוופ ומרים רסיס של טיל שחדר מבעד לחלון, אחרי כמה דקות ניגש לשטוף פנים, מוציא את התפילין מהארון ונעמד בסלון להתפלל. פתאום נכנס השותף שלי, הוא עומד בפתח ומביט בי "נו, אז איפה הוא היה היום, החבר שלך למעלה, אולי הוא קם מאוחר?", "מה?" אני שואל עדיין לא ממש מצליח להבין על מה הוא מדבר. "איפה האלוקים שלך? מה היה כל כך קשה להזיז את הטיל הזה עוד כמה מטרים, זה היה חייב ליפול להם בדיוק על הראש?". זעם מציף אותי, "אני לא יודע חשבונות שמיים, אני רק יודע שכל מי שנהרג בגלל שהוא יהודי מגיע למקום טוב מאד, אבל אולי היה שווה להפיל למישהו טיל על הראש רק בשביל שאחד כמוך סוף סוף יזכור את הקדוש ברוך הוא, או לפחות ישאל שאלה, כבר שנה שאנחנו גרים כאן, כל שבוע נופל פה איזה טיל, לאף אחד לא קורה כלום ואתה אפילו לא מזכיר ברמז שיש פה איזה השגחה מלמעלה. אז עכשיו סוף סוף נזכרת. עד כדי כך הקב"ה התגעגע אליך שהיה שווה שמישהו ימות רק בשביל לשמוע ממך איזה מילה, אפילו טענה". הוא שתק, לרגע נראה שהוא רוצה להגיד משהו, בסוף התחרט, הסתובב וטרק את הדלת.

בערב הרמתי טלפון למרצה שלי ל"צילום עיתונאי" וסיפרתי לו מה קרה. "יש לי חדשות טובות וחדשות רעות", הוא אומר, "ומאחר ואנחנו עיתונאים אז נתחיל קודם כל ברעות. כנראה שצלם עיתונות אתה לא תהיה, החדשות הטובות הן שיש סיכוי שתישאר בן אדם.

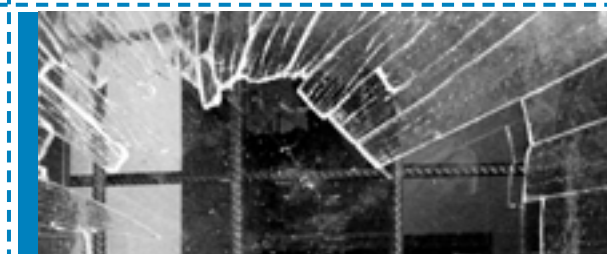

אביתר

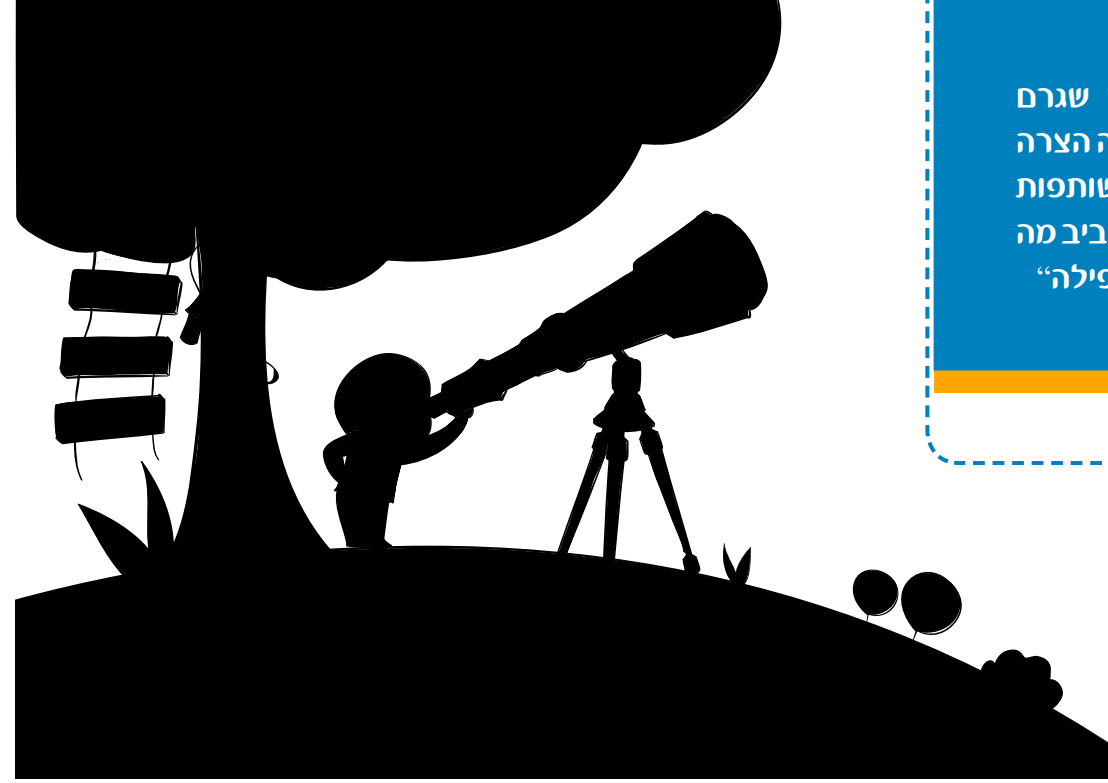

■ שנת 2004 שדרות

אני סטודנט לצילום, גר בשדרות, שגרת חיים המתנהלת בעצלתיים בין מטחי טילים שכאילו חולפים להם ברקע. "תאמין לי, יש לנו מזל שיש לנו עסק עם ערבים" אומר לי השותף שלי לדירה, אחרי שבבוקר שוב נפל קאסם "בשטחים פתוחים" שבין המרכז המסחרי (חמש חנויות) ובין הכביש הראשי. "ברוך השם" אני אומר והוא מסתיר התכווצות קלה. כבר מזמן הבנתי

“זה נכון שמה שגרם לנו להתאחד זה הצרה המשותפת, שותפות הגורל”, אבל סביב מה התאחדנו, תפילה

דברים טובים מהשמיים אז הוא משתמש בצינור שלו. פרעה היה צינור לדברים לא טובים אבל זה הוא רצה להיות”.

אח”כ אני מראה לו גם איפה בפרשה כתוב על מצוות תפילין – “אתה יודע כתוב בגמרא שגם הקב”ה מניח תפילין והוא גם מקיים את התורה”. פתאום הבזק אור, אח”כ **בום** וטיפות קטנות של חסד מתחילות לתופף על החלון.

“אם השם שומר שבת אז איך הוא עשה את הברק הזה?”

לרגע אני מתבלבל, איך להסביר לו את זה עכשיו. אשתי, כרגיל היא הראשונה שמתעשתת “מה זאת אומרת, הוא כיוון שעון שבת”. אני מסתכל עליה המום, אביתר נראה מרוצה, ממשיך לאכול את הקרמבו “מה אתה מסתכל עלי, יש לך רעיון יותר טוב?”. טוב נו, אולי לא את הכל הוא חייב להבין עכשיו.

■ שנת 2014, ישראל

על כורחנו שמו לכולנו כיפה על הראש, ממש כפיה דתית, אמנם כיפת ברזל אבל לפחות כיפה. כבר כמעט אין מי שלא מבין (לפחות לשבוע עד אחרי שהכל יירגע) שאנחנו חיים פה בנס. אבל יותר חשוב מזה, זה שמזכירים לנו שאנחנו אחד. מבחינת בני דודנו, זה ממש לא משנה אם זה רמת גן או בני ברק, לא מעניין אותם למי אתה מצביע ואם עשית צבא.

אחרי התפילה במאה שערים אומרים פרקי תהלים ואח”כ תפילה קצרה: “**אחינו כל בית ישראל** הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם...”, אותה תפילה אומרים גם בקרית ארבע, ותהילים אומרים גם בתל-אביב, זה נכון שמה שגרם לנו להתאחד זה הצרה המשותפת, שותפות הגורל”, אבל סביב מה התאחדנו, תפילה. כשהיו עם

בכניסה לבית העלמין אני קונה נר נשמה, “אבא למה הוא צריך נר, הרב סיפר לנו שבגן עדן יש אור חזק שהשם שומר לצדיקים”. אני ניגש אל הקבר מניח את ידי עליו ומתחיל להתפלל, סביבי המון אנשים מכל הצבעים מכל הגוונים: חסידים, חיילים, כיפות סרוגות, אפילו כאלו שהגיעו בלי כיפה, מכסים את הראש בעזרת היד, “אני יודע כמה שדאגת לילדים שלנו כשהיית בינינו, יודע כמה פעלת כדי שיעזרו בדרך ישרה, אני מבקש מהשם שישמור לנו על הילד שיעזור לנו לא לקלקל” – “אבא, הנה שמעונו” אני שומע את אביתר. מתעורר חזרה למציאות. אני מסתובב ומחפש אותו ואז מבחין בו ליד אחד הקברים. הוא עומד שם וקורא את הכיתוב של אחת המצבות, גאה בכך שהצליח לקרוא בלי ניקוד. ביציאה מבית העלמין הוא מבקש “אבא, בפעם הבאה שימות צדיק תגיד לי יום קודם ואני אלך לישון מוקדם”.

■ רצון וצינור

ערב שבת שלווה עולמים, יושבים מסביב לשולחן, שרים ואוכלים, אני מקריא לאביתר מפרשת שבוע את סיפור יציאת מצרים, איך השם העניש את פרעה. “אבל אם השם אמר לו לעשות דברים רעים, למה הוא מעניש אותו?” “כל אחד בוחר אם להיות צדיק או רשע. את זה השם לא קובע. על הרצון שלנו אנחנו מחליטים וכל אחד לפי הרצון שלו הופך להיות צינור. מי שיש לו רצון טוב אז הוא צינור של דברים טובים ואם השם רוצה להוריד

ישראל במדבר ותקפה אותם מכת נחשים, הכין משה נחש מנחושת, תלה אותו על עמוד גבוה, וכל מי שהביט בו נרפא. ושאלה הגמרא וכי נחש ממית ומחיה? אלא שכשהיו ישראל מביטים למעלה, אל הנחש וברקע השמיים, היו גם נזכרים שיש שם אבא והוא יודע לתת מכה כשצריך אך יודע גם להרים ולרפאות וזאת הייתה ישועתם. בתוך המכה נמצאת גם התרופה. יורים עלינו טילים ואנחנו במקום נחש נחושת מרימים גבוה כיפה מברזל, אבל נסתכל טוב בפעם הבאה כשנביט למעלה ונתפעל מהיירוט, אולי נראה שמאחורי הטיל ישנם גם רחמי שמיים כחולים וגדולים.

■ שי אבן צור
shayez.tr@gmail.com

ראיתי שם טיפה של חסד בשלולית של ילדים משחקים היה שם תום, הייתה שם קשת שירדה להשתקף בין צחקוקים.

היה לא פעם כעס, הייתה גם אהבה בכל מהלומה יש למה, אך לא לכל תשובה.

לכאב פרידה, קשה מנשוא, הייתי עד בעת שהתכנסו זרים ומכרים לובשי שחור קול בכי אם על בנה נשמע כהד לבכי תינוק נפרד מרחם אל הקור.

לכל סופה יש סוף, יש עץ בכל עצבות יגיע גם זמנו לפרוח, להניב תקוות

ראיתי שם טיפה של חסד דמעה של אושר שזלגה לאדמה נוטפת ומשקה שם פרח שכמו פתח עליו מתוך כמיהה

“הקשר שלנו אחד עם השני” עובר דרך חוטי חשמל ומסכי זכוכית. אפילו אם ערכת הצבעים שבחרנו היא בצבעים חמים של צהוב, בורדו ושמנת, עדיין המסך קר.. החוטים קרים.. משהו בינינו הרבה יותר קר מפעם.. נכון שיותר קל ויותר מהיר להתחבר מקצה העולם לקצה! אבל קר. פשוט התרגלנו, אז לא מרגישים צורך בצעיף..”

(מתוך גליון תחנת רוח מס' 8)

לקבלת גליון זה או גליונות קודמים
נוספים, צרו קשר בטל” (או SMS):
8 - 55555 - 0572
Tahanatruach@Gmail.com

כמו כן ניתן לצפות בשאר הגליונות
באתר תחנת רוח.

נשמח לשמוע ולקבל תגובות,
הצרות ושאלות.

”...בתוך האוטובוס
כמעט כולם
התרוממו חצי
מטר באוויר. גרגורי
בתנועת רפלקס
אחז בבהלה ברגלו
של מורדכי הצנום,
נוגה זינקה על גבה
של מיכל, נמרוד
חיבק את יניב ודיידי
לפת בחזקה את
מותניו של גיא.
לרגע אחד כולם
היו ממש קרובים..“
(מתוך דבר המערכת)

תחנת רוח יוצא לאור באלפי עותקים ומחולק
ברחבי הארץ והעולם.

מצוניינים לקבל גם את הגליון הבא חינם
לביתכם או למייל?
רוצים שנשלח לחברים או מכרים?

הרשמו -

www.BinyanZion.co.il

0572 - 55555 - 8

(אפשר גם ב SMS)

Tahanatruach@Gmail.com

